

ΑΝΑΙΡΕΣΕΙΣ

Έντυπο της νεολαίας ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2007, 2 ευρώ

ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΗ ΠΑΝΤΟΥ!

Η γενιά μας δε χωρά στους νόμους της αγοράς

3 περί ασφαλιστικού μύθου... Ας καταρ-
ριθφούν **4** από τους λυκειάρχες στους
 συνταγματάρχες / αυτοκτονούν τη νεολαία
5 τα νήματα της κόκκινης πρωτομαγιάς
6 «ασθενείς... γιατροί» **7** μαθητική μα-
 τιά στα γεγονότα / ελεύθερη πρόσβαση στη
 γνώση **9** η φαντασία στην εξουσία ή ε-
 ξουσία μόνο στη φαντασία **10** ΜΜΕτωπο
 στη λογοκρισία **11** φοιτητικές εκλογές
 2007 **12** το κίνημά μας ο εφιάλης τους
14 αριστερά και νεολαία **15** ...σε μια
 θάλασσα ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων / ε-
 λεύθεροι χώροι **16** σωματείο ...με γκά-
 ζια! **17** η βία και η βία στα γήπεδα **18**
 comic: Frank Miller **19** ιστορία μου, α-
 μαρτία μου και ένα βιβλίο **20** όταν ο φα-
 κός προβλέπει **22** λοξές ματιές **23**
 Γαλλία: πρόσω δεξιά...

ΑΝΑΙΡΕΣΕΙΣ

Έντυπο της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση
 Εκδίδεται από Συντακτική Επιτροπή
 Πατησίων 63B, 106 33 Αθήνα
 Τηλ. 210 8839520, fax 210 8232868
<http://www.nka.gr>, e-mail: anaireseis@nka.gr

Ενισχύσεις-Συνδρομές-πληρωμές:
 ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ αρ. λογαρ.: 116/772501-90

...αναμέτρηση παντού...

Με το σύνθημα «αναμέτρηση παντού», οι πολιτικές – πολιτιστικές εκδηλώσεις Αναιρέσεις 2007, εξορμούν από τα μέσα του Μάη σε όλες τις πόλεις. Οι εκδηλώσεις των **αναιρέσεων** πραγματοποιούνται σε μια χρονική στιγμή που το κεφάλαιο και οι πολιτικοί του

εκφραστές ανοίχουν σε όλα τα μέτωπα πόλεμο στους εργαζόμενους και την νεολαία. Πραγματοποιούνται όμως και σε μια χρονική περίοδο που τα υπόγεια κοινωνικά ρεύματα της αμφισβήτησης και της ρήξης πολλαπλασιάζονται, εμφανίζονται όλο και πιο συχνά μέσα από τους αγώνες της νεολαίας, αναζητούν την αντικαπιταλιστική- επαναστατική διεξοδο.

Αφετηρία της προσπάθειας των **αναιρέσεων** αποτελεί η ανάγκη για μια απελευθερωτική-κομμουνιστική προοπτική απέναντι στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό της εποχής μας, για μια επαναστατική πρόταση στο πεδίο του πολιτισμού, της θεωρίας, των πολιτικών μετώπων και των κινήματων στο επίκεντρο των οποίων βρίσκεται σήμερα η νέα γενιά, η νέα βάρδια της εργατικής τάξης.

Οι μαθητές, η σπουδάζουσα νεολαία, η εργαζόμενη νεολαία και νεολαία της εργασιακής περιπλάνησης όλο και συχνότερα βρίσκονται στο επίκεντρο των σχεδιασμών της αστικής πολιτικής προκειμένου να προετοιμάσουν το πιο άγρια εκμεταλλεόμενο κομμάτι των εργαζομένων, την νέα εργατική βάρδια. Όλο και πιο συχνά προσπαθούν να καταστείλουν στη γέννησή τους ή και να αφομοιώσουν τις τάσεις αμφισβήτησης και ρήξης που γεννιούνται στους κόλπους της νεολαίας.

Οι αναιρέσεις επιδιώκουν να απευθυνθούν στο σύνολο της νεολαίας και να αποτελέσουν μια ζωντανή διαδικασία της νεολαίας των κοινωνικών αγώνων, της αμφισβήτησης και της ανατροπής, κορυφαίο σταθμό μιας συνεχούς προσπάθειας για την ιδεολογική και πολιτιστική αντίσταση στον μεσαιώνα του καπιταλισμού της εποχής μας. Ιδιαίτερα αυτήν την περίοδο, μετά την «άνοιξη» των φοιτητικών κινητοποιήσεων, επιδιώκουμε να είναι χώρος και έκφρασης όλου του ριζοσπαστικού δυναμικού που αναδεικνύεται σε όλους τους χώρους της νεολαίας. Επιδιώκουν να συμβάλουν στη δημιουργία των προϋποθέσεων συνάντησης και ενοποίησης όλου του ριζοσπαστικού δυναμικού της νεολαίας μέσα από τους διαφορετικούς δρόμους πολιτικοποίησης και προσέγγισης των αγώνων και των αντικαπιταλιστικών ιδεών.

Η συζήτηση για την αναβάθμιση του περιεχομένου αλλά και των μορφών του κινήματος στην εκπαίδευση, η αναγκαιότητα αλλά και το περιεχόμενο της αριστεράς που έχει η ανάγκη η εποχή, η συζήτηση για τον πόλο της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, θα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων στις εκδηλώσεις. Ζητήματα πολιτισμού και θεωρίας αλλά και πλευρές της καθημερινής ζωής και των κοινωνικών προβλημάτων της νεολαίας θα τροφοδοτήσουν τις συζητήσεις. Οι συναυλίες, οι προβολές ταινιών, οι εκθέσεις φωτογραφίας, οι θεατρικές παραστάσεις, θα συμπληρώσουν την προσπάθεια για μια συνολική πολιτική- πολιτιστική πρόταση στη νεολαία, απαραίτητη, προκειμένου να είναι νικηφόρα η αναμέτρηση... παντού!

Γιάννης Ζησιμόπουλος

Η στρατηγική της Λισαβόνας σε επίπεδο ΕΕ σκιαγραφεί μια εφιαλτική κοινωνική προοπτική – ιδιαίτερα για τις νέες γενιές των εργαζομένων

Αε θα υπερέβαλε ίσως κανείς αν έλεγε πως το ασφαλιστικό αποτελεί τη μάχη εκείνη της οποίας το αποτέλεσμα θα σφραγίσει μακροπρόθεσμα και στρατηγικά τους όρους της ταξικής πάλης και τους πολιτικούς συσχετισμούς, γι' αυτό και στην προώθησή του παρατάσσεται όλο το δυναμικό του αστικού συνασπισμού εξουσίας. Κυβέρνηση της ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, ΕΕ, ΣΕΒ, ΔΝΤ, ΟΟΣΑ, αστικός τύπος, «ανεξάρτητοι» θεσμοί, επίσημο συνδικαλιστικό κίνημα υποχρεούνται πλέον να υπερβούν την ευέλικτη τακτική της σωρευτικής προώθησης των αλλαγών δίνοντας τη θέση της σε γενικευμένου χαρακτήρα αναδιάρθρωσεις όπως η σημερινή. Σε αυτή την κατεύθυνση η επίμονη και απόλυτα στοχοποιημένη επιχείρηση ιδεολογικής κατεργασίας είναι βασική πλευρά της τακτικής του αστικού μπλοκ.

Μύθος 1ος : Η κρίση

Επιτροπές, «Σοφοί» και ΜΜΕ αναπαράχουν το κεντρικό μοτίβο της όλης προπαγάνδας περί του ασφαλιστικού σε κρίση. Αν για το σύστημα, λοιπόν, η κρίση έχει δημοσιονομική διάσταση, για τους εργαζόμενους εντοπίζεται στο γεγονός ότι το 70% των περίπου 2,6 εκ. συνταξιούχων ζει με συντάξεις κάτω από 500 ευρώ και το 49,1% αυτών είναι έτοιμο να επιστρέψει στην εργασία (11/2006, Metron Analysis). Ότι οι νέες γενιές εργαζομένων δε σκοπεύεται να πάρουν ούτε καν αυτή την πενιχρή σύνταξη. Ότι το ασφαλιστικό σύστημα λειτουργεί ως μηχανισμός κρατικομονοπωλιακής αναδιανομής υπέρ του κεφαλαίου. Ότι η κατάσταση στα ιατρεία του ΙΚΑ είναι ά-

θλια, πολλοί ασφαλισμένοι στρέφονται στην ιδιωτική πρωτοβουλία και ήδη έχει επιβληθεί συμμετοχή σε φάρμακα και εξετάσεις.

Μύθος 2ος : Κόκκινο χτυπούν τα ταμεία

Η άθλια οικονομική κατάσταση των ταμείων έχει ως αίτια την ανασφάλιστη εργασία, την απαλλαγή των εργοδοτών από τις εισφορές τους, τις ανεισπρακτες οφειλές τους προς το ΙΚΑ (3,6 δισ. ευρώ = 2/3 της περιουσίας του), την κρατική υποχρηματοδότηση και τη διαχείριση των αποθεματικών των ταμείων που αποτελεί το μεγαλύτερο σκάνδαλο νόμιμης κλοπής. Όσο για τη λύση της «τριμερούς χρηματοδότησης» διαμορφώνεται από την εργατική εισφορά, που ούτως ή άλλως καταβάλλεται από τον εργαζόμενο, την «εργοδοτική» εισφορά, που όμως αποτελεί μέρος της υπεραξίας που έχει υπεξαιρέσει ο κεφαλαιοκράτης από το μισθωτό εργάτη, την κρατική εισφορά, που προέρχεται (όταν καταβάλλεται) από τον προϋπολογισμό – δηλαδή από τη φορολογία των εργαζομένων. Στην ουσία, δηλαδή, πρόκειται για μονομερή χρηματοδότηση μέσω διάφορων άμεσων και έμμεσων δρόμων.

Μύθος 3ος: Το δημογραφικό πρόβλημα

Τα δε επιχειρήματα περί δημογραφικού υπερβαίνουν με έναν τρόπο μεταφυσικό σχεδόν τη σχέση της υπογεννητικότητας με τη μείω-

Περί Ασφαλιστικού Μύθοι... Ας καταρριφθούν!

ση των εργατικών εισοδημάτων και το γεγονός πως αν ασφαλιζόταν το 1.500.000 μετανάστες θα αντιρροπούσε η τάση αυτή. Ξεπερνούν ακόμη πως η υπογεννητικότητα σε αντίθεση με τις αλλαγές στο ασφαλιστικό εστιάζεται στον κόσμο της αναπτυγμένης Δύσης και πως, πέραν του δημογραφικού, υπήρξε παράλληλα και μεγάλη αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας, του παραχόμενου κοινωνικού πλούτου και των καπιταλιστικών κερδών. Από το ισοζύγιο, λοιπόν, των δύο τάσεων, μάλλον προκύπτει η ανάγκη και η δυνατότητα μείωσης των ορίων συνταξιοδότησης και αύξησης των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών παροχών και όχι το αντίστροφο...

Σοφία Τσάδαρη

Η φιλοσοφία των αλλαγών...

Τα τελευταία χρόνια, η ανταγωνιστικότητα μιας καπιταλιστικής οικονομίας έχει αναγορευτεί σε «απόλυτη θεά» μιας κοινωνίας της αγοράς... Το ευρωπαϊκό κεφάλαιο υστερεί απέναντι στα άλλα και γιατί το κόστος παραγωγής επιβαρύνεται με πολύ ψηλότερες (σε σχέση π.χ. με τις ΗΠΑ ή την Κίνα) ασφαλιστικές εισφορές. Στα πλαίσια αυτά, το «κράτος πρόνοιας» και πρώην «κόσμημα» του δυτικού μοντέλου, σήμερα αντιμετωπίζεται ως περιττό «βαρίδι» που πρέπει να πεταχτεί προκειμένου να απογειωθεί η μηχανή της καπιταλιστικής κερδοφορίας και εκμετάλλευσης. Η οικονομική διαχείριση του ολοκληρωτικού καπιταλισμού και της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης δίνει απόλυτη προτεραιότητα στη μείωση των ελλειμμάτων, στη δημοσιονομική πειθαρχία, στη συγκράτηση του πληθωρισμού και των εργατικών αποδοχών. Η ανταγωνιστικότητα και η εκμετάλλευση της εργατικής δύναμης που έχει ανάγκη το κεφάλαιο για να υπερβεί την κρίση του, μπορεί να προέλθει όχι τόσο από την παραπέρα συρρίκνωση των μισθολογικών εισοδημάτων των εργαζομένων της καπιταλιστικής δύσης όσο από την ποιοτική χαρακτήρα μείωση του λεγόμενου «μη μισθολογικού κόστους εργασίας», σε συνδυασμό πάντα με τους μηχανισμούς εκμετάλλευσης που στηρίζονται στην απόσπαση σχετικής υπεραξίας και στην αξιοποίηση των νέων επιτευγμάτων της επιστήμης, της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών. Η στρατηγική της Λισα-

βόνας σε επίπεδο ΕΕ σκιαγραφεί μια εφιαλτική κοινωνική προοπτική – ιδιαίτερα για τις νέες γενιές των εργαζομένων.

Σε αυτά τα πλαίσια προωθείται και στην Ελλάδα μια τομή βάθους που θα μεταβάλει ριζικά τη φιλοσοφία, τα θεμέλια και τα χαρακτηριστικά του ασφαλιστικού συστήματος. Η ασφάλιση από κρατική - κοινωνική υποχρέωση και δικαίωμα του πολίτη που ήταν ως τώρα, έστω τυπικά, μετατρέπεται σε ατομική υποχρέωση του εργαζόμενου. Το μεγαλύτερο μέρος του κόστους της ασφάλισης μεταφέρεται από το κράτος και τους εργοδότες στους ίδιους τους μισθωτούς. Δηλαδή, μέρος του κόστους αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης μεταφέρεται, πλέον, στην ίδια την εργατική δύναμη και καλύπτεται από το μισθό της. Η ασφάλιση και η «κοινωνική πολιτική» ενσωματώνονται στο συνολικότερο μοντέλο καπιταλιστικής εκμετάλλευσης ώστε να αποτελέσουν ενεργό μοχλό προώθησης των αντιδραστικών εργασιακών και κοινωνικών αναδιρθρώσεων του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Αναμορφώνεται ο υπέρ του κεφαλαίου αναδιανεμητικός ρόλος της ασφάλισης, με τη μετάβαση από την παλαιού τύπου καταλήστευση των αποθεματικών στη νέου τύπου λεηλασία τους με σύνθημα την «αξιοποίηση των αποθεματικών» των ταμείων και εν τέλει το πλέγμα των αλλαγών αποκρυσταλλώνεται στο λεγόμενο ασφαλιστικό σύστημα «τριών πυλώνων».

Η μαθητική και φοιτητική νεολαία πρέπει να εξεγερθεί στα σχέδιά τους. Στα σχέδια που τη θέλουν να τελειώνει το σχολείο και να συνεχίζει τη ζωή της σε σπουδές και εργασία χωρίς «ακραίες συμπεριφορές»

Από τους Λυκειάρχες στους συνταγματάρχες

Δην ώρα που η φοιτητική νεολαία ζει την δική της άνοιξη, δημιουργώντας ένα από τα πιο μαζικά κινήματα των τελευταίων δεκαετιών, η κυβέρνηση του Καραμανλή εξαγγέλλει την υποχρεωτική θητεία στα 18. Οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις που καταργούν και τα τελευταία ψήγματα της δημόσιας δωρεάν παιδείας και την αντικαθιστούν με την πλήρη υποταγή της στους νόμους της αγοράς, θωρακίζονται με τις εξαγγελίες Μείμαράκη για τον νέο στρατό. Η απόφαση της κυβέρνησης να ρίξει στο τραπέζι την πρόταση για στράτευση στα 18 ήταν επακόλουθο του ορατότατου κινδύνου από μια νεολαία που αφυπνίζεται, διαφωνεί και βγαίνει στους δρόμους.

Η Ν.Δ. υποσχόταν την μείωση της θητείας στους (6) μήνες (προγραμματικές δηλώσεις του υπουργού Εθνικής Αμυνας Σ. Σπηλιωτόπουλου) και ο υφυπουργός Μιχαλολιάκος υποσχόταν ότι η θητεία θα χίνει 11μηνη τον Ιανουάριο του 2006. Αντι για την πραγματοποίηση των εξαγγελιών η κυβέρνηση αναγγέλλει την υποχρεωτική στράτευση στα 18. Το επιχειρημά τους είναι πως οι μονάδες παρουσιάζουν μεγάλα κενά και υψηλές ανάγκες επάνδρωσης από στρατεύσιμους. Την ίδια στιγμή οι ίδιοι στέλνουν εκτός συνόρων 6000 στρατό σε διάφορες «ειρηνευτικές» αποστολές ανα την υφήλιο και απασχολούν για τουλάχιστον ένα εξάμηνο 6000 φαντάρους σε στρατιωτικά παραθεριστικά κέντρα διατάζοντας τους να εκτελούν χρέη ξενοδοχειακού προσωπικού. Για να μην αναφερθούμε στα χιλιάδες

παιδιά από «τζάκι», καλλιτέχνες και αθλητές που απαλλάχτηκαν με 15, ή που έκαναν «εικονική θητεία» στις πλέον ευνοϊκές θέσεις. Η υποκρισία της κυβέρνησης δεν έχει τελειωμό αφού μόνο την περίοδο Σεπτεμβρίου-Δεκεμβρίου 2006 οι μετατάξεις από τον υπουργό Μείμαράκη των «γαλάζιων παιδιών» από το Στρατό Ξηράς στην Πολεμική Αεροπορία και το Ναυτικό υπολογίζονται σε 3964. Αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής του Υπουργείου Άμυνας είναι να ψάχνουν με το ντουφέκι τους φαντάρους στις ακριτικές περιοχές, ενώ οι μονάδες της αεροπορίας και του ναυτικού παρουσιάζουν επάνδρωση 50-90% μεγαλύτερη από όσους είχαν καλέσει να παρουσιαστούν.

Η κυβέρνηση φαίνεται ότι αφού δεν μπόρεσε να σταματήσει τους φοιτητές με τα παπαγαλάκια των ΜΜΕ, τη βίαιη καταστολή των ΜΑΤ, τις ζαρντινιέρες και τις συλλήψεις αναζητά νέους τρόπους λοβοτομής της νεολαίας. Ντύνει τους νέους στο κακί αμέσως μετά τις πανελλαδικές εξετάσεις για να διδάξει την πειθαρχία, την ιεραρχία και την υποταγή στον ανώτερο, στην εξουσία είτε αυτή είναι κρατική είτε εργοδοτική. Να διδάξει τον εθνικισμό και την ξενοφοβία, την αναγκη για συμμετοχή της «ανώτερης» φυλής μας στις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις. Να στρέψει την νεολαία ενάντια στους εργαζομένους και τους φοιτητές που κυβέρνηση-Ε.Ε. και εργοδότες ορίζουν ως «εσωτερικό εχθρό» αφού ανα πάσα στιγμή μπορούν με κινητοποιήσεις και καταλήψεις να χαλάσουν τα σχέδιά τους για αντιδραστικές αναδιαρθρώσεις.

Η μαθητική και φοιτητική νεολαία πρέπει να εξεγερθεί στα σχέδιά τους. Στα σχέδια που θέλουν να τελειώνει το σχολείο και η ζωή να συνεχίζεται σε σπουδές και εργασία χωρίς «ακραίες συμπεριφορές», καταλήψεις και αγώνες, με αναλώσιμους εργαζόμενους στο στίβο του ανταγωνισμού και της καπιταλιστικής κερδοφορίας. Θα τους σταματήσουμε με τους αγώνες σε σχολεία και σχολές θυμίζοντας σε όλους ότι μόνο η χούντα των συνταγματάρχων έστειλε υποχρεωτικά στο στρατό όσους διαφωνούσαν μαζί της.

Γ.Φ.

«ΑΥΤΟΚΤΟΝΟΥΝ» ΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Επτά νεκροί σε τρεις μήνες και εβδομήντα αυτοκτονίες τα τελευταία δέκα χρόνια είναι τα αποτελέσματα της ανασυγκρότησης του ελληνικού στρατού. Αυτό που ξαφνιάζει ακόμη περισσότερο είναι η ολοένα αυξανόμενη απώλεια στις τάξεις των Επαγγελματιών Οπλιτών. Η πολιτική και στρατιωτική ηγεσία του υπουργείου προσπαθούν να κρυφτούν διατάσσοντας «στημένες έρευνες» που καταλήγουν πως η βασική αιτία των αυτοκτονιών είναι οι ερωτικές απογοητεύσεις και οι παράλογες αντιδράσεις των νέων στα προσωπικά τους προβλήματα. Τα ποσοστά αυτοκτονιών στον Στρατό Ξηράς είναι υπερτριπλάσια από αυτά του γενικού πληθυσμού (1999-2003), σύμφωνα με

την έρευνα του γιατρού Τ. Πουλικάκου. Την ίδια στιγμή ο ψυχολόγος πλοίαρχος Β. Μενούτης καταγράφει ως αιτίες την καταπίεση, τον προσωπικό εξευτελισμό, την κατακραυγή από τους ανώτερους και το στρες.

Ο υπουργός Μείμαράκης και ο στρατηγός Γράψας για να καθησυχάσουν την κοινή γνώμη υποσχέθηκαν την αντικατάσταση των σκοπιών από περίπολα, διπλοσκοπιές και κάμερες για την φύλαξη των στρατοπέδων. Βέβαια κανείς τους δεν είπε ότι για να επανδρωθούν τα πεζά περίπολα και οι διπλοσκοπιές χρειάζεται πολύ περισσότερος κόσμος διαθέσιμος μέσα στα στρατόπεδα. Οι ανταποκριτές μας φαντάροι μέσα στα στρατόπεδα μας ενημερώνουν πως έχουν αυξηθεί κατά πολύ οι υπηρεσίες και έχουν μειωθεί οι άδειες και οι εξοδοί των οπλιτών. Αντί να βελτιωθεί η ζωή των φαντάρων, εντατικοποιήθηκε περισσότερο.

Είναι προφανές ότι ούτε η πολιτική ούτε η

στρατιωτική ηγεσία του Υπουργείου Άμυνας κόπτονται για τα φανταράκια - αναλώσιμους. Εξαιτίας των ανταγωνισμών με την Τουρκία και των αποφάσεων του ΝΑΤΟ που απαιτεί μεγαλύτερη ελληνική συμμετοχή στις ΝΑΤΟϊκές επιχειρήσεις, δε φαίνεται να βελτιώνονται οι συνθήκες με υπουργικές εντολές. Η μόνη λύση είναι η συλλογική διεκδίκηση των δικαιωμάτων που έχουν οι οπλίτες μέσα στα στρατόπεδα από τους ίδιους και το να μην ξεχνάνε ποτέ ότι είναι πολίτες με στολή. Η Επιτροπή Αλληλεγγύης Στρατευμένων καλεί όλους τους οπλίτες να σπάσουν τα στεγανά της αυθαιρεσίας. Να επιτραπεί ο συνδικαλισμός των στρατευμένων για να μπορούν και οι ίδιοι να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους. Άμεση απεμπλοκή από τους σχεδιασμούς του ΝΑΤΟ και επιστροφή των στρατευμάτων που βρίσκονται εκτός συνόρων.

Γ.Φ.

Η εποχή μας απαιτεί ένα νέο Σικάγο: για την εξύψωση του εργάτη δημιουργού πάνω από την παραγωγικότητα της εργασίας, πάνω από τα μηχανήματα, για το συνολικό έλεγχο του ρυθμού, της ποιότητας και του περιεχομένου της παραγωγής

Ο εργατικός ξεσηκωμός στο Σικάγο το 1886 δεν ξεπήδησε από το πουθενά. Ριζώνει στους σκληρούς αγώνες και τη διαμορφούμενη συνείδηση της αμερικανικής εργατικής τάξης, χρειάστηκε τη συνειδητή απόφαση της Αμερικανικής Ομοσπονδίας Εργασίας (AFL), κυοφορήθηκε σε συγκεκριμένες υλικές συνθήκες. Οι ΗΠΑ μετά τον εμφύλιο πόλεμο είναι η πρώτη βιομηχανική χώρα στον κόσμο, περνώντας στον μονοπωλιακό καπιταλισμό. Η εξάπλωση του σιδηρόδρομου, η χρήση του ατμού και των νέων εργαλειομηχανών δίνουν ώθηση στο κεφάλαιο, που πλέον οργανώνει πιο εντατικά την παραγωγή, αντλεί μεγαλύτερη υπεραξία, κινείται ταχύτερα από πριν και διακινεί ευκολότερα τα εμπορεύματά του. Η ίδια η ανάπτυξη του αποτελεί πόλο έλξης και μετακίνησης εργατικού δυναμικού από άλλες χώρες, γεγονός που του επιτρέπει να συμπιέζει τα μεροκάματα προς τα κάτω. Δεν είναι τυχαίο που τον κύριο όγκο εργατών στους βασικούς κλάδους της βιομηχανίας αποτελούν μετανάστες από την Ευρώπη. Ο κατοπινός ερχομός του ηλεκτρισμού μετασχηματίζει την εργασία, φέρνει επανάσταση στην επικοινωνία, στους ρυθμούς κίνησης των κεφαλαίων, επιδρά έμμεσα στις σχέσεις των ανθρώπων. Στην καρδιά αυτών των αλλαγών, σε συνθήκες βαθύτερης εκμετάλλευσης, διαμορφώνεται ο εργάτης ως προσωπικότητα και υποκείμενο που έχει τη δυνατότητα και τη βούληση να οργανωθεί και να παλέψει για τα δικαιώματά του όπως θεμελιώνονται όχι από μια αόριστη ηθική αλλά μέσα στο «υλικότεχνικό περιβάλλον» της εποχής.

Επιστροφή στη ζωντανή ιστορία του Σικάγο

Το ζήτημα του χρόνου εργασίας αποτελεί διαρκές επίδικο στην ταξική πάλη. Οι εργάτες στο Σικάγο έθεσαν το αίτημα «8 ώρες δουλειά - 8 ώρες ύπνο - 8 ώρες ελεύθερο χρόνο» όταν κανόνας ήταν οι 12 και 14 ώρες δουλειάς. Σήμερα γιορτάζουμε την Εργατική Πρωτομαγιά, αλλά σε πολλές εταιρείες του ιδιωτικού τομέα έχει καταργηθεί ντε φάκτο το οκτάωρο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί τη σταδιακή αύξηση του εβδομαδιαίου χρόνου εργασίας, οι εργοδότες πιέζουν για φθηνότερες υπερωρίες και

Τα νήματα της κόκκινης Πρωτομαγιάς

στην πράξη οι περισσότερες δεν πληρώνονται. Στην υπερεκμετάλλευση, τη δυσφορία, την απροσανατόλιστη ακόμη αγανάκτηση από τους εξοντωτικούς ρυθμούς δουλειάς, η απάντηση δεν μπορεί να είναι ένας σύγχρονος λουδισμός.

Σήμερα, που η τέταρτη οικουμενική τεχνολογική επανάσταση της πληροφορικής – μετά τον τροχό, τον ατμό και τον εξηλεκτρισμό – αλλάζει το χάρτη των δυνατοτήτων της εργασίας, εκτινάσσει την παραγωγικότητα και ανακυκλώνει τη ζωντανή εργασία στον τέταρτο κόσμο της ανέχειας, το ζήτημα της σχέσης της σύγχρονης υπεραυτόματης μηχανής με τον ίδιο τον δημιουργό της, τον σύγχρονο εργάτη, ξανατίθεται με δραματικό τρόπο ζητώντας λύση. Η εποχή μας απαιτεί ένα νέο Σικάγο: για την εξύψωση του εργάτη δημιουργού, βάσει των υλικών δυνατοτήτων, πάνω από την παραγωγικότητα της εργασίας, πάνω από τα μηχανήματα, για το συνολικό έλεγχο της παραγωγικής διαδικασίας, του ρυθμού, της ποιότητας και του περιεχομένου της παραγωγής. Με προμετωπίδα τη ριζική μείωση του εργασιμου χρόνου.

Ένα αίτημα-κρίκος που μπόρεσε να ενοποιήσει την εργατική τάξη πέρα από φυλετικές και εργασιακές διαφορές, μπορεί σήμερα, επαναδιατυπωμένο, να ανοίξει δρόμους για την ενοποίηση των δυνάμεων της σύγχρονης εργασίας. Ένα τέτοιο αίτημα, με γνώμονα την εκρηκτική ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων και τις αναβαθμισμένες ανάγκες των εργαζομένων, όπως η ίδια η εποχή μας τις απελευθερώνει, μπορεί να είναι το 6ωρο-5νθήμερο-30ωρο. Λαμβάνοντας βέβαια υπόψη ότι η ίδια η εργατική τάξη αναπτύσσεται αντιφατικά σε συνθήκες κατακερματισμού και ιδεολογικής κυριαρχίας των εκμεταλλευτών της, και εν τέλει διαμορφώνεται σε συλλογικό υποκείμενο, σε μια ανώτερη αντίφαση ως προς τη συνολική της χειραφέτηση, εντός της ιστορικά αναγκαίας μαζικής πολιτικής της αφύπνισης.

Παναγιώτης Φραντζής

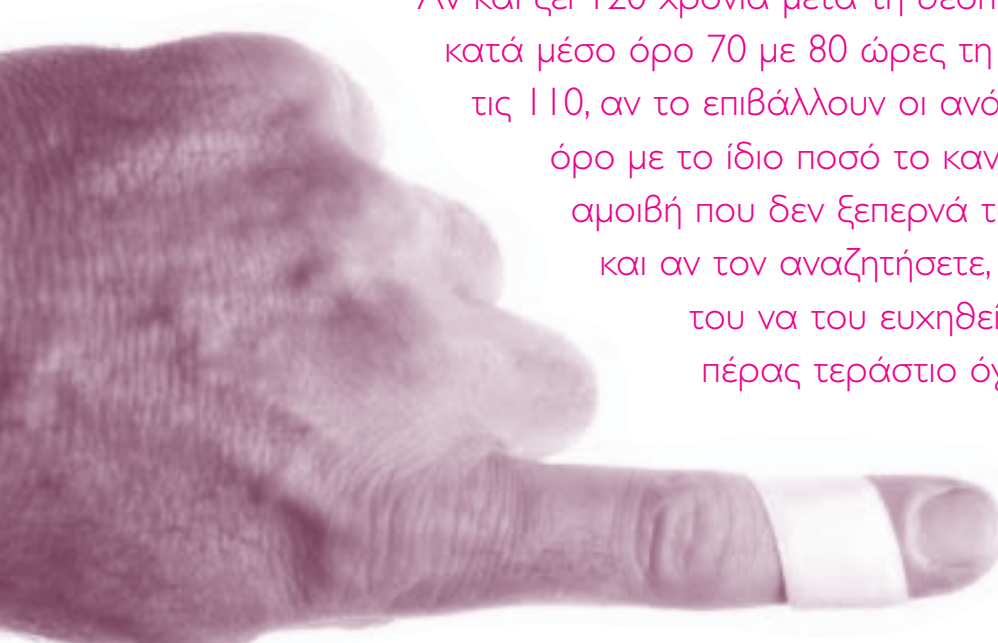
Σημερινά ερωτήματα εργατικής χειραφέτησης

Πριν το Σικάγο είναι οι σιδηροδρομικοί που οργανώνουν την πρώτη γενική απεργία στην αμερικανική ιστορία, το 1877. Η απεργία που νέκρωσε το πανεθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο ξεκίνησε από μια διαμαρτυρία για τις περικοπές στα μεροκάματα, ξεδιπλώνοντας στην πράξη τη σχέση οικονομικού και πολιτικού αγώνα. Σήμερα ο αναγκαίος μαζικός πολιτικός αγώνας για την επιβολή συγκεκριμένων αντικαπιταλιστικών κατακτήσεων υποσκάπτεται από τον ίδιο τον αντίπαλο, ο οποίος επιδρά άμεσα και ευέλικτα στο εσωτερικό του συνδικαλιστικού κινήματος ποδηγετώντας το σε τέτοιο βαθμό που στοιχειώδεις διεκδικήσεις θεωρούνται αδιανόητες. Όταν οι διάσπαρτες εργατικές δυνάμεις, ασυνδிகάλιστες, πληρώνονται ακόμα και κάτω από την αξία τους, ποιος μπορεί να ισχυριστεί ότι τα συνδικάτα δεν είναι απαραίτητα στην πάλη για τα οικονομικά δικαιώματα; Το μεγάλο ερώτημα είναι ποια συνδικάτα και πώς θα συσπειρώσουν τους εργαζόμενους για να δώσουν τη μάχη.

Στην ιστορία δεν σημειώνονται άλματα χωρίς νέες, ιστορικά πρωτόγνωρες συλλογικότητες (Κομμούνα, σοβιέτ, εργατικά συμβούλια) που γονιμοποιούν και μετασχηματίζουν παλιές. Πρέπει σήμερα και να είμαστε ανοιχτοί στην εμφάνιση νέων οργάνων άσκησης εργατικής πολιτικής, που να προωθούν τον μετασχηματισμό και των υπάρχοντων συνδικαλιστικών μορφών, αλλά και να ανιχνεύουμε συλλογικούς δρόμους δημιουργίας τους. Παράλληλα με την επαναδιατύπωση αιτημάτων και την ιδεολογική τους στήριξη, είναι ανάγκη η όλη λειτουργία των συνδικάτων να διαπερνάται από τη λογική: «οι αποφάσεις στις γενικές συνελεύσεις» ενάντια στη συνήθεια της ανάθεσης.

Με τη διπλή πείρα της νίκης και της ήττας του εργατικού κομμουνιστικού κινήματος του 20ού αιώνα και τη ζωντανή εμπειρία του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, η δημιουργία ενός νέου ταξικού εργατικού κινήματος και κυρίως ενός σύγχρονου πολιτικού φορέα μιας συνολικής κοινωνικά απελευθερωτικής προοπτικής αποτελούν ιστορική αναγκαιότητα· γιατί η αστική τάξη, καθώς βρίσκεται σε παρακμή, οδηγεί μόνο σε επικίνδυνους και καταστροφικούς δρόμους.

Π.Φ.

Αν και ζει 120 χρόνια μετά τη θέσπιση του θώρου αναγκάζεται να δουλεύει κατά μέσο όρο 70 με 80 ώρες τη βδομάδα αλλά μπορεί να ξεπεράσει και τις 110, αν το επιβάλλουν οι ανάγκες τις υπηρεσίας. Αμείβεται κατά μέσο όρο με το ίδιο ποσό το κανονικό ωρομίσθιο και την υπερωρία (!) με αμοιβή που δεν ξεπερνά τα 4 ευρώ την ώρα. Θα τον βρείτε όποτε και αν τον αναζητήσετε, Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά, στη γιορτή του να του ευχηθείτε, στο Νοσοκομείο. Μπορεί να φέρει σε πέρας τεράστιο όγκο εργασίας ημερησίως, ενώ σε επίπεδο εφημερίας μπορεί να δει περισσότερους από 200 ασθενείς. Το σύστημα υγείας στηρίζεται κατά ένα τεράστιο ποσοστό στην πλάτη του (και με την κυριολεκτική σημασία της λέξης) αλλά η προοπτική της μελλοντικής ένταξης στο Ε.Σ.Υ. είναι ουσιαστικά ανύπαρκτη. Ο λόγος για τον μεγάλο τυχερό της ιστορίας τον ειδικευόμενο νέο γιατρό.

«Ασθενείς... γιατροί»

Νέοι Γιατροί ειδικευόμενοι... στην εκμετάλλευση!

Αν έπρεπε με μία λέξη να περιγράψουμε τον τρόπο λειτουργίας των δημόσιων νοσοκομείων αυτή σίγουρα θα ήταν η υποστελέχωση. Έτσι οι γιατροί, κυρίως οι ειδικευόμενοι αλλά και οι επιμελητές, φτάνουν στα όρια της προσωπικής και βιολογικής εξουθένωσης. Ταυτόχρονα οι μισθοί παραμένουν καθηλωμένοι, την ίδια ώρα που η διαπλοκή του ΕΣΥ με τον ιδιωτικό τομέα είναι προφανώς η στρατηγική επιλογή της κυβέρνησης. Οι υπερτιμολογήσεις φαρμάκων και υλικών, η προσπάθεια να θεσπιστούν ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια στη λειτουργία των νοσοκομείων και οι συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα είναι μερικές μόνο από τις πλευρές της προσπάθειας καταστροφής του δημόσιου χαρακτήρα της υγείας.

Το θέμα όμως της υπερεργασίας των ιατρών άνοιξε και από την πλευρά της παρεχόμενης περίθαλψης στους ασθενείς εδώ και χρόνια. Το 1984 η Libby Zion εισήχθη σε ένα νοσοκομείο της Νέας Υόρκης όπου την παρέλαβαν δύο ειδικευόμενοι γιατροί μετά από 18 ώρες εργασίας. Στην άρρωστη κοπέλα λόγω κακής λήψης του ιστορικού δόθηκε φαρμακευτή αγωγή που προκάλεσε το θάνατο της. Ο πατέρας της, δικηγόρος, οδήγησε την υπόθεση στα δικαστήρια κατηγορώντας τις συνθήκες εργασίας και αποδίδοντας σε αυτές την ευθύνη του μοιραίου λάθους. Το δικαστήριο κατέληξε πως η κούραση των γιατρών έδρασε αποφασιστικά στην ιατρική που άσκησαν και κατέληξε σε σύσταση για μείωση των ωρών εργασίας. Πολλές μελέτες ακολούθησαν προσπαθώντας να σχετίσουν τις συνθήκες εργασίας με λάθη στην άσκηση της ιατρικής και τις επιπτώσεις στην ψυχική και

σωματική υγεία των γιατρών. Τα αποτελέσματα, όπως ήταν αναμενόμενο εξάλλου, ήταν συντριπτικά.

Μετά από αυτές τις μελέτες ΗΠΑ και ΕΕ αναγκάστηκαν να θεσπίσουν ένα ανώτατο όριο ωρών εργασίας που θα αποτρέψει λάθη από υπερεργασία. Σχετική κοινοτική οδηγία αναγκάστηκε να υιοθετήσει (τυπικά και μόνο) και η Ελλάδα. Εκ πρώτης όψεως αυτό φάνταζε δικαίωση των αιτημάτων για να σταματήσει η εξουθενωτική υπερεργασία. Τα κενά όμως που προέκυπταν από τις ανάγκες των νοσοκομείων δεν θα καλυπτόταν φυσικά με προσλήψεις νέων μόνιμων γιατρών αφού εξαρχής οι μελέτες για το χρόνο εργασίας δεν είχαν σαν αφετηρία την ποιότητα ζωής των εργαζομένων και τη δημόσια υγεία αλλά ήταν στην ουσία μελέτες κόστους - αποτελεσματικότητας. Ποια λοιπόν καλύτερη αφορμή για τη ελληνική κυβέρνηση να προσπαθήσει να ελαστικοποιήσει τις εργασιακές σχέσεις, να καταργήσει τη μονιμότητα και να μειώσει τις αποδοχές;

Η δύναμη που θα πρέπει να θέσει επιτακτικά και ανυποχώρητα το ζήτημα της υγείας είναι το κίνημα των νοσοκομειακών γιατρών μαζί με τους υπόλοιπους εργαζόμενους και τη νεολαία. Μόνο μια νέα δυναμική αναμέτρηση, που θα στηρίζεται στις συνελύσεις των νοσοκομείων και που θα βάλει στο στόχαστρο μια ριζική αλλαγή στο Ε.Σ.Υ. είναι δυνατόν να αλλάξει τη σημερινή κατάσταση, τόσο των συνθηκών εργασίας όσο του συστήματος υγείας. Το παρόν και το μέλλον των ειδικευόμενων είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με ένα σύστημα περίθαλψης που θα μπορεί να παρέχει δωρεάν, έγκαιρης και υψηλής ποιότητας περίθαλψη σε όλους τους κατοίκους αυτής της χώρας.

Κανελλίνα Ζέρβα

Μαθητική ματιά στα γεγονότα

Μαθητές

Όλα φάνηκαν να έγιναν τόσο γρήγορα. Ήταν σαν μια βόμβα, που περιπλανιόταν καιρό, να βρήκε επιτέλους χώρο να ανατιναχθεί. Ποιος από μας το φανταζόταν πως οι φοιτητές έτρεφαν μέσα τους αυτή την δυναμικότητα και το πάθος που εξωτερικεύσαν στους πολλά υποσχόμενους αγώνες τους τον Ιούνιο που μας πέρασε; Ποιος φανταζόταν τη μαζικότητα των διαδηλώσεων και των καταλήψεών τους; Κι όμως υπήρξαν και πήγαν συνειδητά κόντρα στην κυβερνητική πολιτική.

Νοέμβριος: Οι δάσκαλοι σε απεργία, τα σχολεία σε κατάληψη, οι φοιτητές ξανάμπαιναν και φτιαχνόταν η προοπτική του πανεκπαιδευτικού κινήματος. Εν όψει της συζήτησης για την αναθεώρηση του άρθρου 16 στη Βουλή τον Ιανουάριο, δόθηκε η υπόσχεση της συνέχισης του αγώνα. Πιο πιστά και μαζικότερα κράτησαν την υπόσχεσή τους οι φοιτητές που βρέθηκαν πάλι στον ορισμένο τόπο συνάντησης: στους δρόμους. Φτάσαμε στις 8/3/07 σε μία από τις μαζικότερες φοιτητικές πο-

ρείες, με 40.000 περίπου κόσμο. Βλέπαμε τον κόσμο να στριμωχνεται στους δρόμους, χιλιάδες χέρια υψωμένα να συνοδεύουν τα γεμάτα σιγουριά «Ποτέ!» των διαδηλωτών. Η αισιοδοξία ήταν ριζωμένη μέσα στις καρδιές μας μιας και το φοιτητικό κίνημα βρισκόταν σε κορύφωση «και σε 5-6 εβδομάδες» θα κλείναν όλες οι σχολές και θα 'χανε νικήσει οι φοιτητές. Και την αισιοδοξία αυτή δεν την κατέστειλαν ούτε οι δυνάμεις των ΜΑΤ. Ή έτσι νομίζαμε τουλάχιστον.

Τουλάχιστον εμείς οι μαθητές δυστυχώς τρομάξαμε από τον θόρυβο της έκρηξης και κρυφτήκαμε. Χάσαμε την όποια πίστη είχαμε στον αγώνα αυτόν, γιατί πολλοί μαθητές δεν ένωσαν ποτέ μέρος αυτού του κινήματος. Πικραθήκαμε πολύ από την άδοξη ήττα μας, εμείς που δε χάσαμε την πίστη μας, και το ξαφνικό άνοιγμα των σχολείων μας με ένα διάταγμα. Πικραθήκαμε τόσο που μας βαραίνουν πολύ αυτά που χάσαμε και έχουμε πληγές που ποτέ δε θα κλείσουν. Και γι' αυτό επιλέγουμε να είμαστε πάντα στο δρόμο, μαζί με όλους, μαζί με όλους αυτούς που αγωνίζονται και θα συνεχίσουν να αγωνίζονται, είτε αυτοί είναι μαθητές είτε φοιτητές είτε εργαζόμενοι. Για να κλείσουμε τις πληγές αυτές. Για να μην υπάρχουν καταπιεστές πουθενά, ούτε στο σχολείο, ούτε στο πανεπιστήμιο, ούτε στη δουλειά μας. Για να σταματήσουμε όλους αυτούς τους παράνομους, που δεν έχουν καταλάβει ακόμα πως νόμος είναι οι ανάγκες του κάθε μαθητή, φοιτητή, εργαζόμενου και ανθρώπου γενικότερα.

Δώρα Χαριτάκη

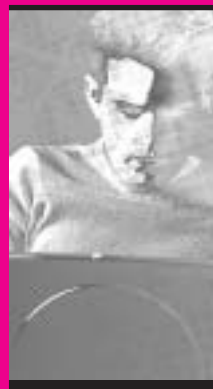
Ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση και την έρευνα, ενάντια στην εξόντωση των εξετάσεων και τους ταξικούς φραγμούς

Η καθημερινότητα του συνόλου των μαθητών εδώ και χρόνια, και ειδικά μετά το νόμο Αρσένη, είναι γνωστή στο μεγαλύτερο κομμάτι της σημερινής νεολαίας. Η απάντηση όμως σε αυτή και η προσπάθεια ανατροπής της δεν μπορεί να είναι απλό ζήτημα διαχείρισης, ούτε φυσικά μπορούμε να τη δεχτούμε ως «αναγκαίο κακό». Ο καπιταλισμός της εποχής μας έχει ανάγκη από ένα σχολείο - εξεταστικό κάτεργο και ένα πανεπιστήμιο - επιχείρηση, από πειθήνιους και παραγωγικούς μαθητές, φοιτητές και εργαζόμενους, από στρατιές «αποτυχημένων» που «δεν αξίζουν για το πανεπιστήμιο», από γνώση και έρευνα υποταγμένη στις ανάγκες του κεφαλαίου.

Αίτημα της εποχής μας πρέπει να είναι η ελεύθερη πρόσβαση όλων των νέων χωρίς εξεταστικούς και ταξικούς φραγμούς σε μια ενιαία πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Ανέναντι στην προσπάθεια του κεφαλαίου να διασπάσει τη νεολαία και τους εργαζόμενους, το μαθητικό και φοιτητικό κίνημα πρέπει να διεκδικεί την πρόσβαση όλων στα σύγχρονα επιτεύγματα της επιστήμης και της τεχνολογίας, αλλά και το δικαίωμα στην εργασία ανάλογα με τις επιθυμίες και τις κλίσεις του καθενός. Αρνούμαστε να δώσουμε απαντήσεις σε ερωτήματα για το «που θα δουλέψουν όλοι αυτοί», ή αν «θα γίνουν όλοι γιατροί», αποδεχόμενοι ουσιαστικά τους καπιταλιστικούς δείκτες ανεργίας και τον καπιταλιστικό καταμερισμό εργα-

σίας. Γι' αυτό δεν προτείνουμε ένα προπαρασκευαστικό έτος μετά το οποίο θα γίνεται ο διαχωρισμός σε αυτούς που θα συνεχίσουν να σπουδάζουν και σε αυτούς που κόβονται (ιδέα που ασπάζεται και ο Συνασπισμός) ούτε τεχνικές σχολές μετά το λύκειο που θα πηγαίνουν αυτοί που δε «θέλουν» να γίνουν «επιστήμονες» σύμφωνα με το ΚΚΕ. Αποδεχόμαστε μονάχα την κοινωνική αναγκαιότητα να μπορούν όλα τα παιδιά να σπουδάζουν, αλλά και τη δυνατότητα της εποχής να παρέχονται σπουδές σε όλους. Άλλωστε η εισαγωγή ενός νέου στο πανεπιστήμιο και γενικά η πρόσβαση του στην επιστημονική εξέλιξη και γνώση συνεπάγεται πολύ περισσότερα από την εργασιακή προοπτική που πρέπει να κατοχυρώνει το πτυχίο. Η απελευθερωτική και συνολική γνώση διευρύνει τους ορίζοντες κάθε ανθρώπου, δίνει τη δυνατότητα αμφισβήτησης των θεσφάτων του συστήματος, ανοίγει δρόμους αντικαπιταλιστικής προοπτικής και συνολικής χειραφέτησης της κοινωνίας. Αντίθετα η σημερινή κατάσταση σε συνδυασμό με τη «βάση του 10» και τις εξαγγελίες για στράτευση στα 18 αποδεικνύουν τη διάθεση της εξουσίας από τη μια να απομακρύνει μεγάλα κομμάτια της νεολαίας από την πρόσβαση στη δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση και από την άλλη να αλλάξει το χαρακτήρα των σπουδών. Δημιουργείται ένας σύγχρονος αναλφαβητισμός τη στιγμή που είναι πιο αναγκαίος και εφικτός από ποτέ ένας νέος εργατικός διαφωτισμός.

Θάνος Ανδρίτσος

«Τελικά τους έκλεισα την πόρτα

“τι να την κάνω την πραγματικότητα, τους λέω – εγώ έχω τ’ όνειρο”»

(Τ. Λειβαδίτης, *Τα Χειρόγραφα του Φθινοπώρου*)

Οι μεταμοντέρνες αντιλήψεις όχι μόνο διαρρηχνύουν κάθε δεσμό με την πραγματικότητα αλλά ανοίγουν και ξεκάθαρο μέτωπο ενάντια της (1). Σ’ αυτήν την εκστρατεία επιστρατεύουν τα πάντα: τη νεοθετικιστική ερμηνεία των πορισμάτων της κβαντικής θεωρίας για να επιτεθούν στην αιτιότητα, τις ακρότητες του στρουκτουραλισμού για να αναπαραγάγουν τη διχοτομία επιστήμης/ιδεολογίας και να αμφισβητήσουν την ύπαρξη υποκειμένου, τον κλασικό ιδεαλισμό για να απορρίψουν την ύπαρξη αντικειμενικής πραγματικότητας, τη «νέα αριστερά» για να βρουν σε θολά τοπία τη «νέα διεθνή». Χαρακτηριστικά γράφει ο Jacques Derrida (2) «το όνομα ‘νέα διεθνή’ δίνεται εδώ σε ότι αντιστοιχεί στη φιλία μιας συμμαχίας ανάμεσα σε εκείνους που –έστω και αν δεν πιστεύουν πλέον ή ποτέ δεν πίστεψαν στη μαρξιστική διεθνή, στη δικτατορία του προλεταριάτου, στον μεσιανό-εσχατολογικό ρόλο της παγκόσμιας ένωσης των προλεταρίων- εξακολουθούν να εμπνέονται τουλάχιστον από ένα από τα πνεύματα του Μαρξ ή του μαρξισμού...». Και όλα τα παραπάνω εκφρασμένα με πληθώρα βερμπαλισμών, με έμφαση στη γλώσσα, στα σύμβολα κλπ για να υποστηριχθούν τελικά πράγματα «τόσο αυτόδηλα που μόνο ένας διανοούμενος θα επιχειρούσε να ενδύσει με τα κατάλληλα πολυσύλλαβα» όπως σχολιάζει ο Τσόμσκι στο *Monthly Review*.

Οι παραπάνω παραδοχές, όμως, έχουν και ένα «λογικό» αποτέλεσμα (όσο και αν η επίθεση σε κάθε λογική χαρακτηρίζει το μεταμοντέρνο): την προτροπή για παραιτήση από κάθε προσπάθεια επαναστατικής θεωρίας και συνολικού επαναστατικού μετασχηματισμού της κοινωνίας. Εφόσον αδυνατούμε να γνωρίσουμε την πραγματικότητα και να αξιώσουμε την ύπαρξη επαναστατικού υποκειμένου ποιος και πώς θα την ανατρέψει;

Οι μεταμοντέρνοι καλωσορίζουν το τέλος των «μεγάλων αφηγήσεων», νεκρολογούν πάνω από τα πτώματα παλιών επαναστατικών προσπαθειών, λοιδορούν κάθε συνολικό σχέδιο για το μετασχηματισμό της κοινωνίας και ιδιαίτερα τον μαρξισμό. Στο «*Να ξαναγράψουμε τη νεωτερικότητα*» η ειρωνεία του Λυοτάρ είναι ξεκάθαρη: «Ο Μαρξ όπως ο ‘ντετέκτιβ’ φαντάζεται ότι αποκαλύπτοντας την πραγματικότητα, δηλαδή τη φιλελεύθερη κοινωνία και οικονομία σαν λάθος, επιτρέπει στην ανθρωπότητα να διαφύγει από τη μεγάλη της ασθένεια. Γνωρίζουμε σήμερα ότι η Οκτωβριανή Επανάσταση υπό την αιγίδα του μαρξισμού δεν έκανε - και ότι κάθε επανάσταση δεν κάνει και δε θα κάνει - τίποτε άλλο παρά να ξανανοίγει την ίδια πληγή». Η συνάντηση με τη φιλολογία του Φουκουγιάμα (και πολλών άλλων φυσικά) περί «τέλους της ιστορίας» είναι πλέον αναπόφευκτη και αφήνει για τους αγώνες του σήμερα μόνο τη διεκδίκηση του μερικού μέσα από μια πολιτική του «εφικτού». «Η ιστορική οντολογία του εαυτού μας πρέπει να απομακρυνθεί απ’ όλα τα σχέδια που ισχυρίζονται ότι είναι καθολικά ή ριζοσπαστικά (...) Προτιμώ τους πολύ συγκεκριμένους μετασχηματισμούς που αφορούν τις σχέσεις προς την εξουσία, τις σχέσεις μεταξύ των φύλων, τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνομαστε την τρέλα ή την αρρώστια, από τα προγράμματα για έναν καινούργιο άνθρωπο που έχουν διατυπώσει τα χειρότερα πολιτικά συστήματα» γράφει χαρακτηριστικά ο Φουκώ (3).

Η αναλλοίωτη ουσία της ανθρωπίνης φύσης δεν αφήνει διεξόδους: κάθε συνολική επαναστατική προσπάθεια είναι καταδικασμένη να αποτύχει. Και εδώ επιστρατεύεται ο ιδεαλισμός αφού όπως πολύ εύστοχα σχολιάζει ο Χρύσης (4) η μεταμοντέρνα ανάλυση που με τόση εμμονή συγκρούστηκε με τη χεγκελιανή νοσταλγία του ‘όλου’ επιχειρεί απεγνωσμένα να αντλήσει επιχειρήματα από μια χεγκελιανή φιλοσοφία της ιστορίας προκειμένου να διακηρύξει τη ματαιότητα του μαρξιστικού εγχειρήματος. Από εκεί και πέρα σε όσους θέλουν να ακολουθήσουν έναν «εξεγερτικό δρόμο» μένει η βουλησιαρχική «επιλογή» ενός «προτάγματος» στη βάση είτε των «εμπειριών» είτε των κατακερματισμένων «πολλαπλών υποκειμένων».

Το παραπάνω ψηφιδωτό από θραύσματα γνώσεων και εμπειριών αν το δει κανείς αφαιρετικά – παρά τον ομολογουμένως τεράστιο εκλεκτικισμό των εν λόγω αντιλήψεων - συνθέτει μια ξεκάθαρη αντιδραστική εικόνα: την άνευ όρων υποταγή στη σημερινή πραγματικότητα. Γιατί αν οι «απεικονίσεις» του κόσμου, που τόσο απασχολούν τους μεταμοντέρνους, αποκοπούν από

Η φαντασία στην εξουσία ή

«Οι μεταμοντέρνοι είναι εύκολος στόχος.

Υπάρχει κάτι καταφανώς ανειλικρινές σχετικά με θεωρητικούς που από τη μια πλευρά υποστηρίζουν ότι φιλελεύθερες – ελιτίστικες έννοιες όπως “αλήθεια” και “γνώση” είναι απλώς μάσκες για υπόγειες σχέσεις εξουσίας και προκατάληψης και από την άλλη πλευρά συνεχίζουν να παρακολουθούν διεθνείς συνδιασκέψεις όπου προσκαλούνται να παρουσιάσουν, βεβαίως, τις δικές τους εκδοχές για την “αλήθεια” και τη “γνώση”.

Ο συγγραφέας μπορεί να πέθανε συνεχίζει το ανέκδοτο αλλά ο εκδότης εξακολουθεί να γνωρίζει που να στείλει την επιταγή για τα συγγραφικά δικαιώματα».

[Από την κριτική παρουσίαση του αφιερώματος της επιθεώρησης *The South Atlantic Quarterly* στο μεταμοντερνισμό στο *The Times Literary Supplement*]

τις υλικές αιτίες γένεσής τους πώς θα ερμηνευτούν; Αν «παραβλέψουμε» ότι δημιουργοί των ιδεών είναι οι πραγματικοί, δρώντες άνθρωποι, όπως διαμορφώνονται μέσα από καθορισμένες σχέσεις πάνω στο κάθε φορά ιστορικό επίπεδο ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων, όπως γράφουν ο Μαρξ και ο Ένγκελς στη Γερμανική ιδεολογία, πώς θα διακρίνουμε την ταξικότητα της ιδεολογίας; Αν δούμε την εξέλιξη της επιστημονικής γνώσης έξω από την κοινωνία και όχι ως μέρος του ιδεολογικού της εποικοδομήματος αλλά και των παραγωγικών της δυνάμεων (5) πώς θα αποκαλύψουμε τους κοινωνικούς καθορισμούς της γνώσης; Και αν αρνηθούμε τη δυνατότητα θεωρητικής ιδιοποίησης της πραγματικότητας μέσα από την ενεργητική παρέμβαση του υποκειμένου, τη δυνατότητα γνώσης της κοινωνικής αναγκαιότητας και της διαλεκτικής σχέσης αναγκαιότητας-δυνατότητας πώς θα μετατρέψουμε την αντικειμενική δυνατότητα ανατροπής του καπιταλισμού σε επαναστατική πράξη και πραγματικότητα;

Πώς εν τέλει απορρίπτοντας την οργανική συχώνευση του υλισμού και της διαλεκτικής σε μια φιλοσοφία του γίγνεσθαι δε θα γίνουμε οπαδοί μιας φιλοσοφίας παθητικής και μοιρολατρικής που αποκόπτεται από την πράξη μεταφέροντας το πρόβλημα της αλήθειας στο χώρο των τυπικών σχέσεων και όχι στο χώρο της πραγματικότητας και της πράξης; «Στην πράξη πρέπει να αποδείχνει ο άνθρωπος την αλήθεια, δηλαδή την πραγματι-

«Με τη σύγχρονη επιστήμη συμβαδίζει ένας κλονισμός της πίστης και ως επακόλουθο της ανακάλυψης άλλων πραγματικοτήτων, η ανακάλυψη πόσο λίγο πραγματική είναι η πραγματικότητα».

(Φ. Λυοτάρ, *Η Μεταμοντέρνα Κατάσταση*)

ΕΞΟΥΣΙΑ ΜΟΝΟ ΣΤΗ ΦΑΝΤΑΣΙΑ

κότητα και τη δύναμη, τη μη υπερβατικότητα της σκέψης του. Η συζήτηση για την πραγματικότητα ή τη μη πραγματικότητα μιας σκέψης που είναι απομονωμένη από την πρακτική είναι ένα καθαρό σχολαστικό ζήτημα» γράφει ο Μαρξ στην κριτική του στον Φώερμαχ (6).

Η «απάντηση» σκιαγραφείται πολύ εύστοχα στα παρακάτω λόγια του Ευτύχη Μπιτσάκη (7) «Ο μαρξισμός δεν είναι. Γίνεται! Αναπτύσσεται σαν η θεωρητική γενίκευση της ταξικής πάλης και ευρύτερα της κοινωνικής πρακτικής, σε αντιστοιχία με τις προόδους των επιστημών. Μέσα από αυτό το γίγνεσθαι ο μαρξισμός έχει κατακτήσει ένα σύνολο αρχών και ένα σώμα αληθειών βεβαιωμένων μέσα στην πράξη και μέσα από την ιστορία (...) Ο μαρξισμός είναι κριτικά ανοικτός στην αστική σκέψη, όπου μπορεί να επισημάνει θέματα ή θεματικές περιοχές παραμελημένες από τον ίδιο. Τις θεματικές αυτές ή τα στοιχεία ο μαρξισμός δεν τα ενσωματώνει εκλεκτικά. Τα εντάσσει στη δική του γνωσιοθεωρητική και ταξική σκοπιά. Άρα τα μεταλλάσσει σε στοιχεία της δικής του κοσμοθεώρησης. Η πρακτική των

θεμελιωτών του μαρξισμού αποτελεί τη σχετική αδιάφευστη μαρτυρία».

Το παραπάνω απόσπασμα δεν το επιλέξαμε τυχαία αλλά γιατί αγγίζει τον πυρήνα της κριτικής που γίνεται στο μαρξισμό ώστε να καλυφθούν όλες οι παραπάνω αντιλήψεις με μια επίφαση επαναστατικότητας. Η κριτική αυτή, όμως, είναι μάλλον «εκτός θέματος». Ο μαρξισμός από τη γέννησή του δεν ήταν ποτέ ένα κλειστό φιλοσοφικό σύστημα. Ο διαλεκτικός υλισμός δε θα ήταν ούτε «υλισμός» ούτε «διαλεκτικός» αν είχε περιγράψει μια και για πάντα τις αιώνιες αλήθειες του κόσμου. Τα κείμενα των κλασικών δεν αποτελούν τη βίβλο των κομμουνιστών – προφητών. Μια τέτοια κριτική που ταυτίζει τη μαρξιστική θεωρία με τα αδιέξοδα των ανατολικών καθεστώτων από όποια σκοπιά και αν γίνεται – είτε αυτή του αντικομμουνιστικού μνημόνιου είτε αυτή της μεταμοντέρνας «αμφισβήτησης», ακόμα και αν επιστρατεύει ενίοτε έναν φαινομενικά επαναστατικό βερμπαλισμό, εν τέλει όχι μόνο εξυπηρετεί τη διαιώνιση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής και την αναπαραγωγή της αστικής ιδεολογίας, αλλά γεννιέται από αυτά. Οι κομμουνιστές είναι οι πρώτοι που περιγελούν με ωμή ακρίβεια τις μισοτελειωμένες δουλειές. Αλλά δε σταματούν εκεί. Οι αποτυχίες, οι απογοητεύσεις και οι ανολοκλήρωτες προσπάθειες όσο δεν ερμηνεύονται με τα μεθοδολογικά εργαλεία της επαναστατικής θεωρίας οδηγούν στην ήττα και στη δοξασία των θυελλωδών σύντομων εξεγέρσεων εις τους αιώνες και σε τελική ανάλυση σε άνευ όρων παράδοση στην υπάρχουσα τάξη πραγμάτων. Οι μεταμοντέρνες αντιλήψεις οδηγούν ακριβώς εκεί αλλά και από εκεί ξεκινούν. Έτσι οι πρωταγωνιστές κάθε κινήματος γίνονται στην καλύτερη περίπτωση οι «ονειροπόλοι» του Μπερτολούτσι που ενίοτε σοκάρουν τον αστό, ενίοτε ενσωματώνονται αναίμακτα και από τη δική του κουλτούρα, ενίοτε υποκύπτουν εύκολα στις χειραγωγίσιμες ψευτοδιεξόδους μιας πραγματικότητας που δεν τους «χωρά» συμβάλλοντας στη συντήρηση της, αλλά ποτέ δεν την ανατρέπουν και τα ίδια τα κινήματα παραμένουν μια «εξομοίωση επανάστασης» για να χρησιμοποιήσουμε μια έκφραση του Ουμπέρτο Έκο. Τελικά, το έλλειμμα κομμουνιστικής προοπτικής στο σήμερα αιχμαλωτίζει κάθε εξεγερμένη φωνή στο αδιέξοδο, διακηρύττει τη ματαιότητα των αγώνων, την «αιώνια» ισχύ των νόμων του κεφαλαιοκρατικού τρόπου παραγωγής και αποδομεί κάθε θεωρία χωρίς να συνθέτει επικαλούμενη με μικροαστική φοβία τα πνεύματα παλιών επαναστάσεων.

Η άρνηση της διαλεκτικής της θεωρίας και της πράξης που χαρακτηρίζει όλη την αστική σκέψη επιστρέφει με τα νέα ρούχα του μεταμοντερνισμού για να πει λόγια σκουριασμένα και να κάνει τα λόγια του Μαρξ να ακούγονται επίκαιρα παρά ποτέ: «ένα κίνημα όπου παραιτείται από την ιδέα να ανατρέψει τον παλιό κόσμο με το σύνολο των δικών του μεγάλων μέσων και προσπαθεί να πραγματοποιήσει την απολύτρωση του πίσω από την πλάτη της κοινωνίας, με ιδιωτικό τρόπο, μέσα στους περιορισμένους όρους ύπαρξης του αναγκαστικά αποτυχαίνει» (8).

Έλια Αποστολοπούλου

Σημειώσεις

1. Οι φιλοσοφικές ρίζες της μεταμοντέρνας προσέγγισης οδηγούν στον Νίτσε και στον Χάιντεγκερ. Θυμίζουμε τα λόγια του Νίτσε: «υπάρχουν πολλών ειδών μάτια, ακόμη και η Σφίγγα έχει μάτια – και συνεπώς υπάρχουν πολλών ειδών “αλήθειες” επομένως δεν υπάρχει “αλήθεια”», «Το υποκείμενο είναι μόνο ένα κατασκευάσμα της γλώσσας και της σκέψης» κλπ.
2. Αυτές οι απόπειρες καθορισμού του επαναστατικού υποκειμένου σε αντικατάσταση της ενσωματωμένης εργατικής τάξης θυμίζουν τη «νέα αριστερά» (Marcuse κτλ) που αναζητούσε το φορέα του κοινωνικού μετασχηματισμού στις περιθωρια-

κές ομάδες και στις ελίτ των διανοούμενων.

3. Ο Φουκώ αν και συναντιέται σε πολλά σημεία με τους μεταμοντέρνους στοχαστές δεν ταυτίζεται μαζί τους αλλά εντάσσεται περισσότερο στο μετα-στρουκτουραλιστικό ρεύμα σκέψης. Η μεταμοντέρνα σκέψη έχει μια ιδιαίτερη σχέση με τον στρουκτουραλισμό όπως μπορεί να διακρίνει κανείς στις αντιλήψεις τους περί ιδεολογίας και ειδικά στο ζήτημα της άρνησης της έννοιας του υποκειμένου χωρίς φυσικά να ταυτίζεται με αυτό.
4. Αλέξανδρος Χρύσης, *Μεταμοντέρνα κατάσταση και απελευθερωτική προοπτική*. Ουτοπία, τεύχος 22. 1996.
5. Ο Ένγκελς στο γράμμα του προς τον Mehring αναφέρει εύστοχα πως οι στοχαστές εργαζόμενοι

αποκλειστικά με υλικά της νόησης θεωρούν ότι τα υλικά αυτά προέρχονται από τη νόηση.

6. Αντίστοιχα ο Λένιν γράφει «Η αλήθεια είναι εξελικτική διαδικασία. Από την υποκειμενική ιδέα ο άνθρωπος περνά στην αντικειμενική αλήθεια μέσα από την πράξη (και την τεχνική)».
 7. Ευτύχη Μπιτσάκη, *Τι είναι Φιλοσοφία. Σύγχρονη Εποχή*. 1984. Βλέπε ακόμα *Θεωρία και πράξη του ίδιου*.
 8. Η 18^η Μηνυμαίρ του Λουδοβίκου Βοναπάρτη. Καρλ Μαρξ, *Σύγχρονη Εποχή*.
- * *Συγγραφείς που έχουν χαρακτηριστεί μεταμοντέρνοι: Jean Baudrillard, Jean-Francois Lyotard, Roland Barthes, Frederic Jameson, Jacques Derrida, Felix Guattari, Gilles Deleuze, Paul Virilio, Arthur Kroker.*

Απέναντι στον ολοκληρωτισμό των ΜΜΕ, απάντηση πρέπει να είναι η ενδυνάμωση όλων των ανεξάρτητων προσπαθειών και η δημιουργία ενός δικτύου έκφρασης των εργατικών συμφερόντων

Το τελευταίο διάστημα, τόσο με την προσπάθεια αποσιώπησης ή κατασυκοφάντησης του φοιτητικού κινήματος από τα ΜΜΕ, όσο και με την ραγδαία αύξηση των πολιτικών απολύσεων και των ανακατατάξεων στα ΜΜΕ, έχει ανοίξει μια πολύ μεγάλη συζήτηση για το ρόλο τους, αλλά και για τους τρόπους απάντησης σε αυτά.

Κατ' αρχήν πρέπει να επισημάνουμε ότι τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης αποτελούν μέσω χειραγώγησης της κοινής γνώμης, και όπλο στα χέρια της αστικής τάξης, καθώς και λόγω του μεγάλου κόστους δημιουργίας και λειτουργίας ενός ΜΜΕ, ο ιδιοκτήτης του συνήθως ανήκει στην μεγαλοαστική τάξη. Η θέση αυτή της ιδιοκτησίας των ΜΜΕ οδηγεί τόσο στη χειραγώγηση της ειδησης που τελικά καταλήγει στο ευρύ κοινό, αλλά και στην όλο και μεγαλύτερη και πιο έντονη χειραγώγηση και εκμετάλλευση των ίδιων των εργαζομένων σε αυτά. Παράλληλα, όμως, η ανάγκη να είναι πιστευτά από το ευρύ κοινό, και άρα να επιτελούν το στόχο τους, δηλαδή τη χειραγώγηση του, τα έχει οδηγήσει στη μίσθωση κάποιων δημοσιογράφων με αναγνώριση και αποδοχή, που μπορεί να μην βρίσκονται σε σύμμοια με την γενικότερη γραμμή των ΜΜΕ, αλλά τους προσδίδουν μια πλαστή αίσθηση ελευθεροτυπίας.

Το τελευταίο διάστημα, και μέσα στη συνολικότερη επίθεση του κεφαλαίου, γίνεται όλο και πιο ασφυκτικό το πλαίσιο λειτουργίας των ΜΜΕ, αλλά και η λογοκρισία, η αυτολογοκρισία, και η πολιτική πίεση προς κάθε διαφορετική αντίληψη που προσπαθεί να εκφραστεί. Η οικονομική κρίση στις εφημερίδες, οδήγησε σε μια όλο και βαθύτερη εκμετάλλευση της πλειοψηφίας των δημοσιογράφων, τόσο με την διεύρυνση των ελαστικών σχέσεων εργασίας, και της ανασφάλιστης εργασίας, αλλά και με τη διεύρυνση της κινητικότητας και των απολύσεων. Σε αυτή την κατάσταση βοήθησαν τα μέγιστα και οι αλλαγές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς στη δημοσιογραφία σφάζονται στο βωμό της ανεργίας απόφοιτοι ΑΕΙ, ΤΕΙ, ιδιωτικών κολλεγίων, Κέντρων Ελευθέρων Σπουδών (πχ αυτό του Ant1). Η αυξημένη ανεργία εντείνει για όλους το φόβο της απόλυσης κι αυτό έχει τεράστιο αντίκτυπο στο περιεχόμενο των άρθρων και των ειδήσεων. Το φαινόμενο αυτό της αυτολογοκρισίας, έχει πάρει τρομακτικές διαστάσεις που θυμίζουν τον Μεγάλο Αδελφό του Όργουελ. Άλλωστε οι προσπάθειες για αποτύπωση μιας άλλης αντίληψης εκτός της βολικής για το κεφάλαιο πληρώνονται ακριβά, όπως είναι γνωστό σε όλους. Μια σειρά απολύσεων για πολιτικούς λόγους το τελευταίο διάστημα, όπως αυτή της Όλγας Χωμενίδη από το *Πρώτο Θέμα* δείχνουν το δρόμο της υποταχής στους υπόλοιπους δημοσιογράφους.

Το τελευταίο διάστημα, όμως, μαζί με μια μετατόπιση προς τα δεξιά της αστικής πολιτικής, παρατηρείται μια μετατόπιση προς τα δεξιά και στο σύνολο του επίσημου Τύπου. Το πολιτικά ανεκτό για τα ΜΜΕ είναι πολύ περιορισμένο, και αντανακλά τη δυσκολία του συστήματος να ενσωματώσει οποιαδήποτε διαφορετική αντίληψη, αλλά και να χειραγωγεί τις τάσεις για αγώνα που αναδεικνύονται. Το «πολιτικά ορθό» πλέον ταυτίζεται σχεδόν ολοκληρωτικά με τις κυρίαρχες επιλογές του κεφαλαίου και τα αποτελέσματα αυτού είναι και η αντιμετώπιση του φοιτητικού κινήματος, και του κινήματος των δασκάλων και των μαθητών.

Απάντηση σε αυτόν τον φασισμό και τον ολοκληρωτισμό της κυρίαρχης πολιτικής άποψης προσπαθούν να δώσουν ανεξάρτητα μέσα έκφρασης. Σε αυτήν την προσπάθεια εντάσσεται και η εφημερίδα

Πριν, που αποτελεί μια προσπάθεια έκφρασης όλων αυτών

που δεν μπορούν να ειπωθούν στα αστικά ΜΜΕ. Η απόλυση του

Γ. Δελαστίκ από την *Καθημερινή* λόγω άρθρου που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα το *Πριν* αποτελεί μια ξεχωριστή περίπτωση, πάρα πολύ σημαντική, καθώς υποδηλώνει την απαρχή της ολοκληρωτικής φίμωσης οποιασδήποτε διαφορετικής αντίληψης. Τέτοιο είναι το πρόβλημα ενσωμάτωσης του κεφαλαίου, που πλέον

δεν χωρά καμία αμφισβήτηση, ούτε καν από κάποια ανεξάρτητα μέσα, δεν χωρά πλέον ούτε την επίφαση της ελευθεροτυπίας. Για την ιδιοκτησία και τη διεύθυνση της *Καθημερινής* δεν υπάρχει χώρος για την έκφραση των εργατικών συμφερόντων, και πλέον το ιδανικό είναι να γυρίσουμε πίσω στην απαγόρευση της έντυπης έκδοσης τους.

Απέναντι στον ολοκληρωτισμό των ΜΜΕ, και της έκφρασης των αναγκών του κεφαλαίου από αυτά, απάντηση πρέπει να είναι η ενδυνάμωση όλων των ανεξάρτητων προσπαθειών, αλλά και η δημιουργία ενός δικτύου ανεξάρτητης εναλλακτικής έκφρασης των εργατικών συμφερόντων. Ένα δίκτυο που θα πάρει διαστάσεις και θα αποτελέσει την έκφραση, αλλά και την ενημέρωση του κόσμου της δουλειάς. Παράλληλα, είναι όλο και πιο έντονη η ανάγκη δημιουργίας σωματείου του Τύπου, όπου θα

μπορούν να εκφράζονται και να παλεύουν το σύνολο των εργαζομένων στον Τύπο, και οι μερίδες που σήμερα είναι αποκλεισμένες, όπως οι συμβασιούχοι και οι ανασφάλιστοι. Έτσι θα μπορούν και οι ίδιοι οι εργαζόμενοι να αντιστέκονται στην επέλαση των... βαρβάρων! Σε αυτή την προσπάθεια για μια άλλη ενημέρωση και έκφραση προσπαθεί να συμβάλει, άλλωστε, και ετούτο εδώ το έντυπο.

**ΜΜΕτωπο
στη
λογοκρισία...**

ΕΑΑΚ

Δίνουμε και αυτήν τη μάχη.

Με την αντικαπιταλιστική Αριστερά!

Η αντιδραστική σταυροφορία του κεφαλαίου ξεδιπλώνεται αντιμετωπίζοντας, βέβαια, ισχυρές αντιστάσεις, που εγκυμονούν τη δυνατότητα ευρύτερων κοινωνικών εκρήξεων. Η αλλαγή του τοπίου στην εργασία αποτελεί προτεραιότητα για την κυβέρνηση Καραμανλή με πρώτο θέμα το ασφαλιστικό, αλλά και τα ζητήματα της μονιμότητας, της ελαστικής εργασίας και του ωραρίου να επανέρχονται πιο επιθετικά από την πλευρά της εργοδοσίας. Από την άλλη στον χώρο της εκπαίδευσης, ακόμη και μετά απ' αυτόν τον συγκλονιστικό και κοσμογονικό χρόνο, η κυβέρνηση φέρεται διατεθειμένη να βαθύνει κι άλλο την επίθεση καθώς ταυτόχρονα με την προώθηση του νόμου-πλαίσιο εμφανίζεται έτοιμη να καταθέσει νομοσχέδιο για τα μεταπτυχιακά και την έρευνα και να προσυπογράψει την εξίσωση των πτυχίων των ΑΕΙ με αυτά των ξένων κολεγίων.

Όλα μας γύρω αλλάζουν κι όλα τα ίδια μένουν λοιπόν; Με βεβαιότητα όχι. Η έκρηξη του τελευταίου χρόνου μας δείχνει πως υπάρχει πραγματικό αντίπαλο δέος σ' αυτή τη στρατηγική επίθεση, πως τα πράγματα μπορούν να πάνε κι αλλιώς. Το φοιτητικό κίνημα που συγκλόνισε την ελληνική κοινωνία όλο τον τελευταίο χρόνο - κι όλα δείχνουν ότι θα συνεχίσει να το κάνει, φέρνει τα δικά του μηνύματα από το μέλλον των κοινωνικών αγώνων. Δείχνει ότι οι αγώνες μπορούν όχι απλά να χίνονται αλλά και να νικάνε, να αποκτούν κοινωνικό έρεισμα και να εμπνέουν. Μπορούν, όταν κατακτούν εκείνο το περιεχόμενο που θα 'ναι ικανό να αμφισβητεί όχι μόνο τις πτυχές ενός νόμου, ή και το νόμο στο σύνολό του, αλλά τον πυρήνα της αστικής επίθεσης από την σκοπιά των εργατικών και νεολαιίστικων δικαιωμάτων, από την σκοπιά της προοπτικής μιας άλλης κοινωνικής οργάνωσης. Μπορούν στον βαθμό που οι μορφές οργάνωσής τους δε θα εγκλωβίζονται στις κραταιές "συνήθειες" των θεσμοθετημένων οργάνων που αποτυπώνουν τους "συσχετισμούς", αλλά θα ανοίγονται στον κόσμο του αγώνα, θα διασφαλίζουν ότι καμία γραφειοκρατία δε θα αποφασίζει ερήμην του κοινωνικού υποκειμένου.

Για να κατακτήσει αυτά τα χαρακτηριστικά το φοιτητικό κίνημα, όπως βέβαια και συνολικά στον να ξεδιπλωθεί και να συγκρουστεί με την κυρίαρχη πολιτική, καθοριστικής σημασίας ήταν η συμβολή της αριστερής αντικαπιταλιστικής πτέρυγας, της ΕΑΑΚ. Η ΕΑΑΚ μέσα από την συνολική πολιτική πρόταση που έκανε στον κόσμο του αγώνα, για το περιεχόμενο και της μορφές οργάνωσης της πάλης κατάφερε να γίνει το πολιτικό νεύρο αυτού του κινήματος, να γίνει η πολιτική του πρωτοπορία όσο κι αν η δυναμική αυτού του κινήματος ξεπέρασε πολλές φορές κάθε έννοια πρωτοπορίας. Για την αντικαπιταλιστική Αριστερά λοιπόν, τα στοιχεία της επόμενης μέρας στα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ είναι ανοιχτά και αναβαθμισμένα. Για να αποδείξει με κάθε τρόπο και σε κάθε μέτωπο που ανοίγει ότι τίποτα δεν είναι όπως πριν στα ελληνικά πανεπιστήμια. Για να προετοιμάσει το νέο γύρο της

κεντρικής πολιτικής αναμέτρησης του κινήματος απέναντι στην κυβέρνηση και το ΠΑΣΟΚ. Για να κάνει τα πάντα έτσι ώστε αυτή η αναμέτρηση να είναι υπόθεση ενεργητικής στράτευσης όχι μόνο για τους φοιτητές αλλά για όλη τη νεολαία και τους εργαζόμενους. Για να μπορέσει αυτή η κοινωνική ορμή να αλλάξει και το πολιτικό τοπίο. Και αρχής γενομένης στις σχολές.

Απ' αυτή τη σκοπιά η ΕΑΑΚ δίνει την μάχη των φοιτητικών εκλογών.

✓ Η άνοδος της ΕΑΑΚ μεταφράζεται στην πιο σκληρή αποδοκιμασία της κυβέρνησης, αλλά και όλου του αστικού συνασπισμού εξουσίας. Η ψήφος στην ΕΑΑΚ αποτελεί αντικειμενικά την πιο βαθιά καταγγελία σε κυβέρνηση-ΠΑΣΟΚ-ΕΕ. Δεν είναι τυχαίο ότι τα κυβερνητικά επιτελεία το έδειξαν αυτό με τον πιο έκδηλο τρόπο. Στοχοποιώντας συνολικά την πτέρυγα κατά τις μάχες του κινήματος, αλλά και αγωνιστές της.

✓ Η άνοδος της ΕΑΑΚ μεταφράζεται στην αποφασιστικότητα του κόσμου του αγώνα το κίνημα να μη στρίψει δια του αρραβώνος μπροστά στην μάχη των φοιτητικών εκλογών, αλλά αντίθετα να ορίσει αυτός τα δεδομένα. Η ψήφος στην ΕΑΑΚ, λοιπόν, δηλώνει τη βούληση το φοιτητικό κίνημα να εκφραστεί και στη μάχη των φοιτητικών εκλογών.

✓ Η άνοδος της ΕΑΑΚ τέλος "φωνάζει" το αίτημα για την εμφάνιση μιας άλλης αριστεράς, για την πανκοινωνική της συγκρότηση. Μιας αριστεράς ανεξάρτητης και αντικαπιταλιστικής, μαχητικής και σκεπτόμενης. Γιατί η αριστερά στις σημερινές της εκδοχές δεν είναι αντίστοιχη ούτε των αναγκών, ούτε των δυνατοτήτων της εποχής μας. Δεν μπορούν ΚΚΕ και ΣΥΝ, δεν μπορούν ΠΚΣ και ΑΡΕΝ γιατί είναι τέτοια τα στρατηγικά τους χαρακτηριστικά ("εθνική ανάπτυξη-λαϊκή οικονομία", αποθέωση του (αν)υπαρκτού σοσιαλισμού από την μια, καπιταλισμός (και ΕΕ) με ανθρωπίνο πρόσωπο από την άλλη), που διαμορφώνουν και αντίστοιχες πολιτικές προτάσεις.

Δίνουμε και αυτήν τη μάχη. Με την αντικαπιταλιστική Αριστερά!

Κόντρα στην κυβερνητική ΔΑΠ της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης, του νόμου πλαίσιο και των ιδιωτικών πανεπιστημίων, του ατομικού δρόμου. Η ΔΑΠ είναι το στήριγμα της κυβέρνησης στα πανεπιστήμια. ΔΑΠ σημαίνει ΝΑΙ στον Πολύδωρα, ναι στον Κωστάκη, ναι στη Μαριέτα και ΟΧΙ στους αγώνες για καλύτερη εκπαίδευση, δουλειά με αξιοπρέπεια, ανθρώπινη ζωή. Κόντρα και στην ΠΑΣΠ. Η ΠΑΣΠ όσο κι αν θέλει ενίοτε - και όταν δεν τα βρίσκει ανοικτά με τη ΔΑΠ - να σπέρνει ή και να έχει αγωνιστικές αυταπάτες είναι η παράταξη του ΠΑΣΟΚ που εδώ και τόσα χρόνια προωθούσε τα ίδια και χειρότερα, που και τώρα πιο επιθετικά προτάσσει τα ζητήματα της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης, την αξιολόγηση, τα ιδιωτικά πανεπιστήμια κτλ.

Και σε αυτήν την μάχη βγαίνουμε νικητές!

Δημήτρης Γράμας

Το κίνημά μας, ο εφιάλτης τους

«Οι μεσαίες τάξεις μπορεί να μετασχηματιστούν σε επαναστατικές τάξεις, έχοντας το ρόλο που είναι προκαθορισμένο να παίξει το προλεταριάτο σύμφωνα με τον Μαρξ...
...ο Μαρξισμός μπορεί να έρθει ξανά στο προσκήνιο λόγω των κοινωνικών αντιθέσεων».

(Υπ. Αμύνης Μεγ. Βρετανίας)

Αυτές οι γραμμές δεν έχουν προέλθει από κανένα ντοκουμέντο της αριστεράς, όπως θα μπορούσε να πιστεύει κάποιος. Αντίθετα είναι κομμάτι της 90σέλιδης αναφοράς του Υπ. Αμύνης της Μ. Βρετανίας, για τους κινδύνους που ενδέχεται να αντιμετωπίσει η ανθρωπότητα μέχρι το 2035. Βέβαια το κείμενο αυτό δεν στοχεύει να οραματιστεί το μέλλον, αλλά να περιγράψει το παρόν ενός φοιτητικού κινήματος που εδώ και ένα χρόνο έχει προκαλέσει μεγάλη αναταραχή και προβληματισμό στα κυβερνητικά επιτελεία και το ντόπιο κεφάλαιο. Τα ερωτήματα όμως αφορούν και τα δύο και τίθενται ξεκάθαρα. Τι είναι αυτό που κάνει τα βρετανικά αστικά επιτελεία να βλέπουν την επιστροφή των φαντασμάτων του παρελθόντος, είκοσι σχεδόν χρόνια μετά τη σαρωτική νίκη του κεφαλαίου;

Για τους αστούς ιδεολόγους και αναλυτές, τα τέλη τις δεκαετίας του 90 σηματοδοτούσαν την αυγή μιας νέας εποχής. Την ώρα που το παρελθόν γκρεμίζονταν με τα τείχη του Βερολίνου, ένα νέο άστρο αναδύεται. Το άστρο της «παγκοσμιοποίησης». Η τάση της καπιταλιστικής διεθνοποίησης, γεννούσε όμως και νέες αντιθέσεις: αντιθέσεις ανάμεσα στα τρία ιμπεριαλιστικά κέντρα, αντιθέσεις ανάμεσα στις μητροπόλεις του καπιταλισμού και το τρίτο κόσμο και προφανώς όξυνση της βασικής αντίθεσης κεφαλαίου κι εργασίας. Ποιος θα ήταν εκείνος ο μηχανισμός που θα άμβλυνε τις αντιθέσεις και θα μας οδηγούσε στη νέα χιλιετία; Για τους θεωρητικούς και εντολοδόχους του κεφαλαίου η απάντηση ήταν σαφής. Η Αγορά σαν μια νέα θεότητα θα είναι αυτή που θα αμβλύνει τις διαφορές, θα δώσει τις απαντήσεις και θα οδηγήσει την κοινωνία σε μια νέα γκρίζα ομοιομορφία της ουτοπίας του Φουκογιάμα. Η πραγματικότητα για ακόμη μια φορά διέψευσε τους ιδεολόγους του «τέλους της ιστορίας». Το τέλος του ψυχρού πολέμου είδε νέες θερμούς πολέμους. Ο πόλεμος του Κόλπου, της Γιουγκοσλαβίας, του Αφγανιστάν, του Ιράκ σκόρπησαν νέα εξαθλίωση και δυστυχία. Θύμα λοιπόν η νέα εργατική δύναμη αλλά παράλληλα θύμα γίνεται και η φύση που αγγίζει τα όρια της καταστροφής.

Η γενιά μας δε χωρά στους νόμους της αγοράς...

Τα «πειράματα» του ολοκληρωτικού καπιταλισμού διεξάγονται εδώ και καιρό και στη χώρα μας. Τα «πειραματόζωα» του κεφαλαίου, η ελληνική νεολαία, σπουδάζουσα ή εργαζόμενη είναι αυτή πάνω στην οποία τεστάρεται η κεφαλαιοκρατική ουτοπία του μέλλοντος. Είναι αυτή η νεολαία που βλέπει το αβέβαιο εργασιακό της μέλλον, της ανεργίας και της ανασφάλειας. Η πρώτη γενιά που πιστεύει πως θα ζήσει χειρότερα από τους γονείς της. Είναι η γενιά που στην εποχή της απελευθέρωσης της γνώσης δέχεται την πιο βίαιη επίθεση στα μορφωτικά της δικαιώματα από τις μεταρρυθμίσεις της κυβέρνησης και του κεφαλαίου. Η γενιά που ασφυκτιά από την λιτότητα, τον πόλεμο, τη επιχειρηματοποίηση κάθε τομέα του δημοσίου, την ευελιξία, την οριακά κατάρχηση της έννοιας του ελεύθερου χρόνου, τον επιβαλλόμενο πολιτισμό της αποβλάκωσης που προωθείται μέσω των ΜΜΕ. Ιδιαίτερα οι σημερινοί φοιτητές είναι κυριολεκτικά τα τέκνα της νέας ιδεολογίας της ανταγωνιστικότητας και της αγοράς. Έχουν περάσει από ένα Λύκειο – εξεταστικό κάτεργο, από τους νόμους του Αρσένη και του ΠΑΣΟΚ και μπήκαν σε ένα επιχειρηματικό πανεπιστήμιο που δε μπορεί να τους εξασφαλίσει κανένα δικαίωμα στη γνώση και την εργασία. Τις δάφνες που έστρωνε το κεφάλαιο σε αυτή τη νέα γενιά επιχειρηματιών τις πήρε πίσω, οι παιάνες των ιδεολόγων της αγοράς σταμάτησαν, το μόνο που ακούγεται είναι η μελωδία της παρακμής, της ανασφάλειας και της αβεβαιότητας. Η καπιταλιστική κρίση, η πτώχευση των νεοφιλελευθέρων ιδεολογιών και οραμάτων δημιούργησε την οργή που τροφοδότησε το φοιτητικό κίνημα και θα συνεχίσει να τροφοδοτεί τα κινήματα των εργαζομένων και της νεολαίας στο μέλλον.

Η στρατηγική ανάγκη του κεφαλαίου για την προώθηση συγκεκριμένων αλλαγών σε εκπαίδευση – εργασία σχετίζεται με την προσπάθεια να μειωθούν οι επιπτώσεις της καπιταλιστικής κρίσης για τους κεφαλαιοκράτες μεταφέροντας κομμάτι του κόστους στους ίδιους τους εργαζόμενους. Σχετίζεται επίσης με τους συνολικούς στόχους μιας καπιταλιστικής ολοκλήρωσης (της ΕΕ λόγω χάριν στον ανταγωνισμό της με τις ΗΠΑ στον τομέα της έρευνας και της γνώσης, αλλά και τον ανταγωνισμό της κάθε οικονομίας σε σχέση με αυτά τα ζητήματα). Αυτό μπορεί να είναι κι οδηγός για το ποια κινήματα μπορούν να είναι νικηφόρα στο έδαφος του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Είναι χαρακτηριστικό ότι σε μια σειρά χωρών της ΕΕ έχουν εμπεδωθεί οι πιο σημαντικοί κόμβοι του επιχειρηματικού πανεπιστημίου. Πρόσφατα στην Αγγλία επιχειρήθηκε αύξηση των διδάκτρων από 3 σε 10000 Ευρώ. Η απάντηση ήταν 500000 στους δρόμους. Κι όμως η συγκεκριμένη αλλαγή πέρασε, χωρίς μάλιστα ιδιαίτερο κόστος για την κυβέρνηση. Κι αυτό επειδή το κίνημα αυτό κινούνταν εντός των συγκεκριμένων ορίων που το ίδιο το σύστημα θέτει στους αγώνες. Το σύστημα αντέχει, δεν κινδυνεύει και ως εκ τούτου δεν υποχωρεί σε κινήματα διαμαρτυρίας.

Κινήματα απ' το μέλλον

Εννοείται ότι τα κινήματα δεν είναι ποτέ κατά παραγγελία και πολλά ζητήματα κρίνονται στην πάλη και ηγεμονία στο εσωτερικό του κινήματος, ιδιαίτερα στις κρίσιμες καμπές του. Το βασικό όμως χαρακτηριστικό του ελληνικού φοιτητικού κινήμα-

τος είναι ότι από την πρώτη έξαρση του είχε όλες τις δυνατότητες να αποτελέσει κίνδυνο για το κεφάλαιο και το αστικό μπλοκ εξουσίας εξαιτίας του περιεχόμενου, της μορφής συγκρότησης, της δομής, των μορφών πάλης και των πρακτικών του. Έτσι και τα κινήματα του τελευταίου χρόνου στηρίχθηκαν στις γενικές συνελεύσεις, το αμεσοδημοκρατικό όργανο στο οποίο ηγεμόνευσαν τα πλαίσια που εξέφραζαν τα συμφέροντα της διχόμενης πλειοψηφίας. Παράλληλα, το ίδιο το κίνημα δημιούργησε τα όργανα του, τις συντονιστικές επιτροπές και τα συντονιστικά γενικών συνελεύσεων, όπου παρά τις προβληματικές γίνανε το αντίπαλο δέος του αστικού μπλοκ εξουσίας και προώθησαν το ίδιο το φοιτητικό κίνημα. Τα συμφέροντα μάλιστα της διχόμενης πλειοψηφίας του φοιτητικού σώματος συγκεκριμενοποιούνταν στις διαδικασίες αυτές και τα πλαίσια, στοχοποιούνταν το αστικό μπλοκ εξουσίας και ψηλαφίζονταν μια διεκδικητική χάρτα αναγκών και δικαιωμάτων. Σε διαλεκτική σύνδεση με ένα τέτοιο περιεχόμενο επιλέχθηκε μια μορφή πάλης που να προωθεί το περιεχόμενο αυτό και να το καταστεί νικηφόρο, οι καταλήψεις διαρκείας. Οι καταλήψεις που ιδιαίτερα στο επιχειρηματικό πανεπιστήμιο είναι εξαιρετικά ζημιογόνες για το κεφάλαιο. Παράλληλα, οι πορείες δεν αποτελούσαν βόλτες διαμαρτυρίας αλλά μαχητικές διαδικασίες αμφισβήτησης των κατασταλτικών μηχανισμών και στοχοποίηση των κέντρων λήψης αποφάσεων.

Το στοιχείο που θέλει ιδιαίτερη συζήτηση είναι η σύνδεση με το ζήτημα της εργασίας. Καταρχήν, διαφέρει ο τρόπος που τίθεται το εν προκειμένω ζήτημα στα κινήματα της τελευταίας δεκαπενταετίας με το πώς ετίθετο τα πρώτα χρόνια της μεταπολίτευσης. Σήμερα, υπάρχει πλειοψηφικό κομμάτι σπουδάζουσας νεολαίας που θα ενταχθεί στην παραγωγή με όρους εργατικής τάξης, με όρους προλεταριοποιημένης μισθωτής διανοήσης. Αυτό το στοιχείο φέρνει με επιτακτικό τρόπο στο πυρήνα της συζήτησης, του περιεχόμενου, της κατεύθυνσης του φοιτητικού κινήματος τα ζητήματα της εργασίας. Επίσης, καθιστά αναγκαίο στοιχείο νίκης την εργατική κατεύθυνση του φοιτητικού κινήματος, την στοχοπροσήλωση στη δημιουργία μετώπου παιδείας – εργασίας.

Το κίνημα του τελευταίου χρόνου με πολλά από τα παραπάνω χαρακτηριστικά κεκτημένα στο εσωτερικό κινήθηκε πραγματικά εκτός ορίων. Πέτυχε σημαντικές κεντρικού πολιτικού χαρακτήρα νίκες. Όταν οι κόκκινες σημαίες, τα συνθήματα και τα τραγούδια μας έφτασαν μέχρι τον άγνωστο στρατιώτη, μετά από δύο μήνες καταλήψεων διαρκείας στα _ των τμημάτων της χώρας το σύστημα κινδύνευε πραγματικά. Η επαναστατική αριστερά που πρωταγωνίστησε σ' αυτούς τους αγώνες κατέδειξε τις δυνατότητες που υπάρχουν στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό, όταν μετασχηματίζεται η αυθόρμητη οργή σε οργανωμένη κινηματική πολιτική δράση να ξεσπούν αγώνες που νικάνε. Το επόμενο διάστημα με την εμπειρία τεσσάρων εποχών κινήματος μένει να καταφέρουμε να ανατρέψουμε κάθε αντιεκπαιδευτικό νόμο τη κυβέρνησης, να τσακίσουμε κάθε αναδιάρθρωση και να συμβάλλουμε ούτως ώστε οι φόβοι του Υπ. Αμύνης της Μ. Βρετανίας να γίνει ο εφιάλης των καπιταλιστών μια ώρα αρχύτερα.

Κώστας Γούσης - Δημήτρης Πούλιος

Χρειάζεται σήμερα μία αριστερά που θα τροφοδοτηθεί από τη δυνατότητα νίκης και ριζοσπαστικοποίησης των αγώνων

Η νεολαία αναζητά αριστερά

Η δημοσκόπηση έγινε από τη Metron Analysis στα τέλη Μαρτίου και τα ευρήματα για την πολιτική συμπεριφορά της νεολαίας παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Μπορεί το ΠΑΣΟΚ να χάρηκε για το προβάδισμα τριών μονάδων που καταγράφει στην ηλικιακή ομάδα 18-24. Ίσως και η ΝΔ να είναι ικανοποιημένη από την αντιστροφή που σημειώνεται υπέρ της στις πιο «παραγωγικές» ηλικίες 25-34, όπου διατηρεί μεγάλη τη διαφορά από το ΠΑΣΟΚ στην πρόθεση ψήφου (37,9% έναντι 31,7%). Όμως και οι δύο θα έχουν μυωπία αν δεν δουν τον καταποντισμό τους στο σύνολο των φοιτητών, ανεξαρτήτως ηλικίας, όπου φαίνεται να συγκεντρώνουν με δυσκολία από κοινού το 60% – τη χαμηλότερη επίδοση του δικομματισμού σε όλες τις κοινωνικές ομάδες.

Η ΝΔ πληρώνει για την αντεκπαιδευτική πολιτική και τον αυταρχισμό που επέδειξε απέναντι στον μαζικό αγώνα των φοιτητών. Το ΠΑΣΟΚ ηττάται για τη στάση που κράτησε υπέρ της αναθεώρησης του άρθρου 16 και για την προγραμματική του σύγκλιση με την κυβέρνηση. Άξια προσοχής η τρίτη θέση που καταλαμβάνει ο ΣΥΝ στο σώμα των φοιτητών. Με 7,4%, το κόμμα που προσπάθησε να πάρει επάνω του τις κινητοποιήσεις της νεολαίας αφήνει στην τέταρτη θέση το ΚΚΕ, το οποίο περιορίζεται σε ένα 6,9%. Όσοι έζησαν από τα μέσα την παρατεταμένη άνοιξη των φοιτητικών αγώνων μπορούν καλύτερα από τον οποιοδήποτε να εξηγήσουν αυτά τα ευρήματα.

Ζητούμενο είναι στις ερχόμενες εκλογές η νεολαία να πάρει θέση, πιο μακριά από την πολιτική του αστικού συνασπισμού εξουσίας. Οι νέες δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής πολιτικοποίησης έχουν την ωριμότητα να απομακρυνθούν από τις τάσεις δορυφοροποίησης και προσχώρησης στους δύο παραδοσιακούς πόλους του ΚΚΕ και ΣΥΝ. Και όχι μόνο. Μπορούν να αναβαθμίσουν τη συνολική πολιτική προοπτική του κινήματος ενισχύοντας στη νεολαία το ρεύμα της κομμουνιστικής επανθμελίωσης. Και να οργανώσουν με έμπνευση και πρωτότυπο τρόπο την πολιτική επικοινωνία της «μικρής» Αριστεράς των μεγάλων στόχων με ευρύτερα τμήματα της ζώνης αμφισβήτησης, που, όπως δείχνουν όλα τα στοιχεία, ειδικά στη νεολαία έχει επεκταθεί.

Παναγιώτης Φραντζής

ΡΗΓΜΑ αντικαπιταλιστικής προοπτικής στη νεολαία

Η συνεχής εμφάνιση εργατικών σκιρτημάτων, η μεγαλειώδης έκρηξη του φοιτητικού κινήματος και οι τάσεις ριζοσπαστικοποίησής τους συνηγορούν όσο ποτέ τα τελευταία χρόνια στη δυνατότητα συσσώρευσης μιας κρίσιμης μάζας, που θα ενισχύει τη συγκρότηση ενός αντικαπιταλιστικού νεολαιϊκού ρεύματος και την αλλαγή της πολιτικής γεωγραφίας του χάρτη της νεολαίας προς όφελος της αριστεράς. Μίας γενιάς που έχει πλέον αποτυπωθεί και στα γκάλοπ πως τρέφει μια άρνηση προς το δικομματισμό ανώτερη από κάθε άλλο κοινωνικό κομμάτι, αποτελεί διακύβευμα το αν τελικά θα ενσωματωθεί στα καλούπια της κυρίαρχης πολιτικής. Η ορατή δυνατότητα πρόκλησης ενός ρήγματος με την αστική πολιτική στους κόλπους της νέας γενιάς, εντείνει τόσο την ανάγκη για μια αναβαθμισμένη συζήτηση όσο και την πίεση για την ανάπτυξη θεωρητικοπολιτικών διεργασιών σε σχέση με την ενότητα της Αριστεράς.

Η αντίληψη του αντινεοφιλελεύθερου μετώπου διατυπώνεται βασικά από τις δυνάμεις του ΣΥΝ. Στο όνομα του «βάρους» των συσχετισμών επικαλείται την «πλατιά» ενότητα των δυνάμεων της Αριστεράς για τη συσπείρωση των δυνάμεων της ειρήνης, της δημοκρατίας, της οικολογίας και του αγώνα. Η λογική αυτή καταλήγει στην αποδοχή βασικών ιδεολογημάτων της αστικής πολιτικής, γεγονός που αποτυπώνεται με έντονο τρόπο σε ζητήματα που άπτονται στο ρόλο και το χαρακτήρα της ΕΕ. Για τις δυνάμεις της ριζοσπαστικής αριστεράς που τοποθετούνται τελικά στα περίξ του ΣΥΝ στο όνομα ενός «πλατιού αντινεοφιλελεύθερου μετώπου με ισχυρή αντικαπιταλιστική συνιστώσα στο εσωτερικό του», αναβαθμίζεται τόσο το ζήτημα της πολιτικής πλατύτητας ώστε να καταδικάζεται εξ αρχής η δυνατότητα προβολής ενός αντικαπιταλιστικού περιεχομένου στους αγώνες. Έτσι, η ανάγκη εμφάνισης διακριτών αντικαπιταλιστικών χαρακτηριστικών μετατίθεται για μια εποχή ευνοϊκότερων συσχετισμών ή αποτελεί ζήτημα εσωοργανωτικής κατανόησης.

Πολιτική έκφραση αυτού του τύπου είναι η δημιουργία της «αριστερής ενότητας». Η ενότητα που προβάλλει δεν προκύπτει, ούτε στο επίπεδο του πε-

ριοχομένου ούτε σε σχέση με τις διαδικασίες συγκρότησης, από την πρόσφατη έξαρση του φ.κ., αφού οι δυνάμεις που την εκφράζουν σύρθηκαν στα πλαίσια των συνελεύσεων σε ένα περιεχόμενο πάλης που υπερέβαινε κατά πολύ τις «προσδοκίες» τους συγκροτώντας τα πιο μαζικά μπλοκ των τελευταίων χρόνων. Ενδεικτική από την πλευρά των ΔΑΡΑΣ ήταν η στήριξη της μακρινότερης ημερομηνίας διεξαγωγής εκλογών, ώστε η επίκληση στην γενική ενότητα να καλλιεργηθεί από τα πάνω.

Η πρόταση του λαϊκού μετώπου, βασικός εκφραστής της οποίας είναι το ΚΚΕ, θέτει ως βασικό ζήτημα τη σύγκρουση με το μεγάλο πολυεθνικό κεφάλαιο με τρόπο που να ενσωματώνει το μικρό και ντόπιο, χωρίς όμως να προτάσσει την ηγεμονία των εργατικών συμφερόντων επάνω σε αυτό. Οδηγείται, έτσι, στο πλαίσιο της λεγόμενης λαϊκής εξουσίας και οικονομίας. Η με ορόσημα ή μη αποδοχή της ιστορίας του κομμουνιστικού κινήματος όπως αυτή εξελίχθηκε στα καθεστώτα του «υπαρ-

κτού σοσιαλισμού» αρνείται την ανάγκη διαπάλης για μια σύγχρονη επαναστατική θεωρία και αποθεώνει τη γνησιότητα έκφρασης της ιστορικής πορείας - και τελικής ήττας - του δεύτερου κύκλου του κομμουνιστικού κινήματος. Ως ρεύμα τελικά προβάλλει την ιδεολογική καθαρότητα, την αυτόκεντρη ανάπτυξη και τη συγκρότηση μετώπων γύρω από τα κόμματα που το εκφράζουν.

Οι δύο αυτές αντιλήψεις εκφράζονται με ελαφρές διαφοροποιήσεις κι από δυνάμεις της ριζοσπαστικής αριστεράς και εκδηλώνονται κυρίαρχα με τις τάσεις σεχταρισμού, δορυφοριοποίησης και πανεξωκοινοβουλευτικής συγκόλλησης. Οι πραγματικές ανάγκες της εποχής μας, όμως, είναι άλλες. Χρειάζεται σήμερα μία αριστερά που θα τροφοδοτηθεί από τη δυνατότητα νίκης και ριζοσπαστικοποίησης των αγώνων αντί να πατήσει στην αδυναμία τους και την κόπωση, για να τροφοδοτηθεί αυστηρά εκλογικά από το ενδεχόμενο ήττας τους. Αντικαπιταλιστική κι επαναστατική που θα εκφράζει μια μάχιμη πολιτική γραμμή εργατικού μετώπου στην κατεύθυνση της αντικαπιταλιστικής επανάστασης - κομμουνιστικής απελευθέρωσης που, μέσα στις συνθήκες του ολοκληρωτικού καπιταλισμού και της αντιδραστικής αστικής επίθεσης, θα εξοπλίζει το μαζικό κίνημα και τη μαχόμενη Αριστερά για να αναπτύξουν αντιστάσεις, ρήξεις και αντικαπιταλιστικές διεκδικήσεις. Ενωτική, που θα μπορεί να εκφράζει και να στρατεύει το διάχυτο, σύγχρονο ριζοσπαστικό δυναμικό με βάση την πολιτική προοπτική και πρόταση που θα ενισχύει τις τάσεις αντικαπιταλιστικής αμφισβήτησης και δεν θα στέκεται στο περιθώριο των εξελίξεων μέχρι να έρθουν καλύτερες μέρες. Δημοκρατική, που θα σέβεται τον πλούτο των ιστορικών πολιτικών ρευμάτων και τη δυνατότητα συμβολής τους σε μια νέα άνοιξη του εργατικού και κομμουνιστικού κινήματος. Αυτοκριτική, που θα στέκεται πάνω από τις ιστορικές αδυναμίες και τα λάθη της, συμβάλλοντας στην διαμόρφωση μιας σύγχρονης επαναστατικής θεωρίας. Σε μια τέτοια προσπάθεια θέλει να συμβάλλει και η νΚΑ για την αριστερά της νέας εποχής.

Γιάννης Σκινδήλιας

... Σε μια θάλασσα ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων

Σαν κοινό μυστικό αιωρείται ο φόβος ότι οι κεραίες και τα κινητά είναι βλαβερά για την υγεία και το μπαλάκι πέφτει στην επιστημονική κοινότητα με 15.000 ταυτόχρονες μελέτες που προσπαθούν να δώσουν μια σίγουρη απάντηση. Και όσο ανεξάρτητες μελέτες αποδεικνύουν ότι οι επιπτώσεις από τα κινητά και τις κεραίες μπορούν κάποια στιγμή να πάρουν έκταση επιδημίας, άλλο τόσο έρευνες κατευθυνόμενες προσπαθούν να καθησυχάσουν τους πολίτες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η έκθεση της γαλλικής Υπηρεσίας Υγειονομικής Περιβαλλοντικής Ασφάλειας (AFSSE): «Κανένα επιστημονικό δεδομένο δεν καταδεικνύει κάποιον κίνδυνο για την υγεία» που να προέρχεται από τις κεραίες αναμετάδοσης, υποστηρίζεται από την εν λόγω έκθεση. Όπως αποδείχτηκε όμως ειδικοί που συμμετείχαν στη σύνταξη του κειμένου της AFSSE είχαν προηγουμένως ερωτηθεί για τα αποτελέσματα των ακτινοβολιών που παράγονται από τα κινητά τηλέφωνα σε ένα διαφημιστικό ένθετο, το οποίο είχε «χρηματοδοτηθεί αποκλειστικά» από τη γαλλική εταιρεία κινητής τηλεφωνίας Orange και είχε δημοσιευθεί στην επιθεώρηση Impact Medecine.(!!!)

Οι εταιρίες κινητής τηλεφωνίας έναντι αδράς αμοιβής τοποθετούν τις κεραίες τους σε ιδιόκτητους χώρους ανεξάρτητα από

το πόσο επιβλαβείς μπορούν να είναι, με αποτέλεσμα να τοποθετούνται κεραίες δίπλα σε σχολεία και νοσοκομεία, ενώ η μόνη αποτρεπτική ρύθμιση που υπάρχει είναι για τα ξενοδοχεία!!! Το όριο της απόστασης των 200 μέτρων που έχει θεσπιστεί δεν είναι αρκετό, καθώς η παρουσία κεραίας σε απόσταση μικρότερη ή ίση των 200 μέτρων σχετίζεται με εμφάνιση καρκίνου, με τραγικό παράδειγμα ένα σχολείο στην Ισπανία, με δύματα 4 παιδιά. Επίσης υποβαθμίζουν το περιβάλλον, αφού τοποθετούνται άκριτα, σε ελεύθερους χώρους όπως στον Υμηττό, καταστρέφουν το τοπίο, προκαλούν «οπτική ρύπανση» και αυξάνουν την ακτινοβολία στην ήδη επιβαρυνμένη ατμόσφαιρα.

Η μη ιονίζουσα ακτινοβολία που προέρχεται από τις κεραίες και τα κινητά προκαλεί αφύσικες ανακατατάξεις των ιόντων που βρίσκονται εκατέρωθεν των μεμβρανών των κυττάρων. Κάτι τέτοιο έχει αντίκτυπο στη διατήρηση της ομοιόστασης του κυττάρου, καταστροφικά αποτελέσματα στα κύτταρα νεαρών ατόμων –ηλικίες ιδιαίτερα επιρρεπείς στις νέες τεχνολογίες– και τα γεννητικά κύτταρα. Η παρουσία λοιπόν κεραίων κινητής τηλεφωνίας μάς εκθέτει σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Κατά την συνομιλία μας από κινητά η εξεπαφής και παρατεταμένη έκθεση σε ανεβασμένα επίπεδα ακτινοβολίας μπορεί να έχει ολέθρια αποτελέσματα για την υγεία μας. Οι ειδικοί προτείνουν να μην μιλάμε στο κινητό πάνω από 6 λεπτά το μήνα και αυτό μόνο με hands free ή Bluetooth.

Το life style με το κινητό - προέκταση του χεριού, έχει εισβάλλει παντού. Χρειάζονται και άλλες έρευνες για τον καθορισμό των ορίων ασφαλείας για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, ώστε να παίρνονται τα κατάλληλα μέσα θωράκισης. Οι εταιρίες κινητής τηλεφωνίας πλουτίζουν θυσιάζοντας στο βωμό του κέρδους της καπιταλιστικής αγοράς την υγεία μας, και μάλλον οι πραγματικές επιπτώσεις θα φανούν στα μεγάλα πειραματόζωα που δεν είναι άλλα από εμάς...

Μαρία Τριμανδήλη

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ... ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ Ο ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ!

Ο χώρος της πόλης και της θεσμικής οργάνωσής της σηματοδοτείται από μια σειρά σημαντικών εξελίξεων στο επίπεδο του χώρου και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Έτσι έχουμε μια επιτάχυνση των αναδιαρθρώσεων στη λογική της καλύτερης εξυπηρέτησης του καπιταλιστικού μοντέλου οργάνωσης με διαδικασίες τόσο από το κεντρικό όσο και από το τοπικό κράτος.

Χαρακτηριστικά στοιχεία αυτών των αναδιαρθρώσεων μπορούμε να αναφέρουμε: τις παραχωρήσεις των ολυμπιακών εγκαταστάσεων στο ιδιωτικό κεφάλαιο (Μπάντμιντον - Γουδί, ΤΑΕ ΚΩΟ ΝΤΟ - Φάληρο, Γαλάτσι) οι οποίες συνοδεύονται από αλλαγές στους όρους δόμησης, στο χώρο, και τις χρήσεις γης και ιδιωτικοποίηση γειτονικών δημόσιων περιοχών όπου απαιτείται ώστε να διευκολυνθούν τα επιχειρηματικά σχέδια, τις διαδικασίες εμπορευματοποίησης περιοχών και αλλαγής χρήσης τους σε μια σειρά από δήμους (Πεδίο του Άρεως, Ρεματιά στο Χαλάνδρι, Υμηττός, Ποικίλο όρος, εκθεσιακό κέντρο στο Περιστερί κ.α.), τις Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), το νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Αυτή η επιχειρηματική 'αξιοποίηση' του χώρου γίνεται προσπάθεια να αποκτήσει έναν πιο συνολικό θεσμικό

χαρακτήρα μέσα από τη διαδικασία αναθεώρησης του Συντάγματος, με το άρθρο 24 για τον συνταγματικό επαναπροσδιορισμό της έννοιας του δάσους, όπως και η ουσιαστική κατάργηση του ΣτΕ.

Η προσπάθεια αυτή του κράτους και του κεφαλαίου σε πολλές περιπτώσεις συναντάει σημαντικές αντιστάσεις. Αναπτύσσονται κινηματικές διαδικασίες, συγκροτούνται συλλογικότητες που αντιτίθενται σε αυτές τις επιλογές (Γουδί - Badminton, Άλσος Βεΐκου, Ελληνικό - πρώην αεροδρόμιο, Περιστερί ενάντια στο νέο πολεοδομικό σχέδιο, Πεδίο του Άρεως, Ιππόδρομος κλπ). Τα χαρακτηριστικά αυτής της επίθεσης όπως παρατέθηκαν πιο πάνω, τα κοινά χαρακτηριστικά κινημάτων (π.χ. Ολυμπιακές εγκαταστάσεις), η «διατοπικότητα» μετώπων (Ποικίλο όρος, Υμηττός – περιφερειακή, παρα-

λία κλπ) κάνουν επιτακτικά δύο σημαντικά βήματα. Έναν ουσιαστικό συντονισμό των κινηματικών διαδικασιών. Συντονισμό που στόχο πρέπει να έχει τη διευκόλυνση ανάπτυξης της πάλης τον πολλαπλασιασμό του κόσμου που θα δρα και την εμβάθυνση του περιεχομένου αντιπαράθεσης και όχι απλά τη συγκρότηση κάποιων «επιτροπών» δράσης εν'ονόματι του κόσμου.

Και παράλληλα τη συγκρότηση μιας αντίληψης συνολικής αντιπαράθεσης στη λογική της καπιταλιστικής οργάνωσης της πόλης. Σε αυτή την κατεύθυνση σημαντικό βήμα μπορεί να αποτελέσει η συνεύρεση όλων των συλλογικοτήτων που δρουν για τα ζητήματα της πόλης και κινούνται σε αντικαπιταλιστική κατεύθυνση, σε ένα δίκτυο συζήτησης, δράσης και επικοινωνίας.

Χάρης Λαμπρόπουλος

Στα πλαίσια ανάδειξης των εργατικών αγώνων και προσπαθειών στους νέους εργαζόμενους και όχι μόνο, οι Αναιρέσεις σε αυτό το τεύχος καταγράφουν τα τεκταινόμενα στο χώρο των εργαζόμενων οδηγών με δίκυκλο.

Και εγένετο, Σωματείο ... με γκάζια!

Την 9η Δεκεμβρίου του 2006 κατατέθηκε στο Πρωτοδικείο Αθηνών ένα καταστατικό για την ίδρυση ενός σωματείου διαφορετικού από αυτά που γνωρίζαμε ως τώρα. Το σωματείο με την ιδιαίτερη επωνυμία «Συνέλευση Βάσης Εργαζόμενων Οδηγών Δικύκλου», αποτελεί πλέον πραγματικότητα και δέχεται για μέλη του εργαζόμενους με δίκυκλο –κούριερ, ντελιβεράδες, «εξωτερικούς»– ανεξαρτήτως φύλου, φυλής, ηλικίας, θρησκείας και επιχείρησης.

Το σωματείο διαθέτει και δική του εφημερίδα η οποία έχει την ονομασία «Στο ρελαντί» με πλούσιες ανταποκρίσεις από τους χώρους δουλειάς, οδηγό δικαιωμάτων για πρόσληψη σε καινούργια δουλειά κτλ.

Ήδη στις μεγάλες εταιρίες του κλάδου υπάρχουν σωματεία με μαζική συμμετοχή (ACS, SPEEDEX). Ωστόσο, τα πρώτα βήματα της προσπάθειας έκφρασης των εργαζόμενων όλου του κλάδου ξεκίνησαν πριν από ένα χρόνο περίπου. Σε ένα χώρο εργασίας που περιλαμβάνει ολόκληρο το λεκανοπέδιο, χιλιάδες εργοδότες και επιχειρήσεις μικρού, μεσαίου και

διακίνηση του εντύπου: «...Στην παρεξήγηση το έριξαν όλοι οι εργοδότες, στους οποίους απευθύνθηκαν οι συνάδελφοι που ζήτησαν το λόγο για την παρεμπόδιση της κυκλοφορίας του «Ρελαντί». Τι δείχνει αυτό; ΠΑΝΙΚΟ, δυσπροσαρμοστικότητα στα νέα περιβάλλοντα, που λένε και οι επιστήμονες. Ποιος αρχίζει να διαμορφώνει τα νέα εργασιακά περιβάλλοντα; Το σωματείο μας...»

Τα αιτήματα των εργαζόμενων του κλάδου.

Αναφέρουμε ενδεικτικά:

- ✓ Αναγνώριση ειδικότητας courier με βαρέα και ανθυγιεινά ένσημα
- ✓ Ικανοποιητικές συμβάσεις εργασίας με πραγματικές αυξήσεις πάνω απ' τον πληθωρισμό
- ✓ Όχι στην ανασφάλιστη εργασία.
- ✓ Όχι στα εξαντλητικά ωράρια, στα αμέτρητα χιλιόμετρα, στα μεγάλα δέματα, στις μαύρες υπερωρίες
- ✓ Μείωση των εισφορών στο ΙΚΑ, ικανοποιητικές συντάξεις και αξιοπρεπή περίθαλψη
- ✓ Δωρεάν παροχή του επαγγελματικού εξοπλισμού.

Απόσπασμα από την ιδρυτική διακήρυξη της συνέλευσης που προετοίμασε το καταστατικό:

Παρουσίαση

μεγάλου «βεληνεκούς», ελαστικά ωράρια εργασίας και ανύπαρκτη εμπειρία δράσης σε παρόμοιες «μορφές» εργασίας, οι εργαζόμενοι οδηγοί δικύκλων κατάφεραν να κάνουν το πρώτο βήμα στον κλάδο τους. Θα λέγαμε ότι η δημιουργία αυτού του σωματείου έχει πολλές πλευρές. Πρώτα απ' όλα η άνθηση των ταχυμεταφορών για κάθε είδους προϊόντα στην Ελλάδα εμφανίζεται τη δεκαετία του '90 και γενικεύεται σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα από το 2000 και μετά. Δεκάδες εταιρίες όπως τα ΕΛΤΑ, η ACS, η SPEEDEX κ.α. αναπτύσσονται αποκλειστικά στον κλάδο, ενώ ταυτόχρονα το εμπόριο απλώνει τα δίκτυα του και αυξάνει την κερδοφορία του με την άμεση παράδοση των προϊόντων. Ειδικά, το ηλεκτρονικό εμπόριο δε θα μπορούσε να υπάρξει χωρίς τη σύνδεσή του με τον βραχίονα της γρήγορης παράδοσης των προϊόντων που διακινούνται στο διαδίκτυο. Από όποια πλευρά και αν το δει κανείς, είναι ένας πολύ κερδοφόρος κλάδος στον οποίο, όσο καλπάζουν οι δείκτες τόσο τα δικαιώματα των εργαζόμενων «στριμώχνο-νται».

Τελικά, οι αμέτρητες δυσκολίες του χώρου αυτού κάθε άλλο παρά απέτρεψαν τους εργαζόμενους να προχωρήσουν στη συνδικαλιστική τους οργάνωση. Χω-

ρίς να αγνοούμε το γεγονός ότι αντίστοιχες απόπειρες δεν ευδοκίμησαν στο παρελθόν, είναι φανερό ότι οι προσπάθειες αυτές μπορούν να ριζώσουν όταν οι εργαζόμενοι συσπειρώνονται και μεθοδικά οργανώνουν τη δικιά τους «αντιπολίτευση», το δικό τους εργατικό πολιτισμό.

Παρεξηγήσεις... με την εργοδοσία

Αντιγράφουμε από την εφημερίδα του σωματείου τα σχόλια για τις αντιδράσεις της εργοδοσίας στην

Το καταστατικό του σωματείου...

Το καταστατικό του σωματείου αξίζει ιδιαίτερης προσοχής. Πρόκειται για μια αποτύπωση με συγκεκριμένο τρόπο των όρων και στόχων οργάνωσης των εργαζόμενων. Τονίζουμε ιδιαίτερα τα σημεία που μας έκαναν εντύπωση: Στους σκοπούς μεταξύ των άλλων τονίζεται «η προάσπιση των συνδικαλιστικών ελευθεριών και της αξιοπρέπειας των εργαζόμενων του κλάδου, η αποκατάσταση του δικαιώματος για ενεργή συμμετοχή των εργαζόμενων στις αποφάσεις που τους αφορούν» (άρθρο §2.3). Παράλληλα, στο άρθρο που ορίζεται η ιδιότητα του μέλους γίνεται ειδική μνεία για τους άνεργους (οι άνεργοι για 1 χρόνο εξακολουθούν να είναι μέλη του σωματείου, για περισσότερο χρονικό διάστημα αποφασίζει η συνέλευση), ενώ στο άρθρο για τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των μελών αποφασίζεται η δημιουργία ταμείου έκτακτης βοήθειας και ταμείου αγώνα. Η γενική συνέλευση είναι το απόλυτο «υπερόργανο», καθώς γίνεται εξαντλητική ανάλυση των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνει, καθώς και του τρόπου διεξαγωγής της.

«Εμείς που δουλεύουμε με μηχανάκι έχουμε συνείδηση της εκμετάλλευσης που υφιστάμεθα στις δουλειές. Έχουμε συνείδηση ότι η εκμετάλλευση σε βάρος μας δεν οφείλεται στην «κακή τύχη» μας. Αλλά στο γεγονός πως είμαστε εργάτες όπως ακριβώς εκατομμύρια άλλοι και άλλες σ' αυτήν τη χώρα, σ' αυτόν τον κόσμο.

Έχουμε συνείδηση κι αυτού ακόμα, που είναι πιο σημαντικό: πως όσο σαν εργάτες μένουμε ο καθένας μόνος του, χωρίς διαρκή αλληλεγγύη, χωρίς αμοιβαία εμπιστοσύνη, χωρίς κοινούς δυναμικούς αγώνες και διεκδικήσεις, η σε βάρος μας εκμετάλλευση θα γίνεται όλο και πιο σκληρή. Κανείς δεν μας χαρίζει τίποτα, κανείς δεν χάρισε ποτέ τίποτα στη τάξη μας. Κανείς δε λυπάται όσους συμπεριφέρονται σαν ηττημένοι πριν καν δώσουν τις μάχες τους...»

Θοδωρής Μουγιιάκος

Η βία και η βία στα γήπεδα

Μετά τη δολοφονία του νεαρού οπαδού του ΠΑΟ στο πλαίσιο του φημισμένου πια "ραντε-βού" των κούλιγκανς στην Παιανία, η συζήτηση για τη βία στα γήπεδα, του συνδέσμου οργανωμένων οπαδών και τα νέα μέτρα που πρέπει (ή δεν πρέπει) να εφαρμοστούν έχει επανέλθει στο προσκήνιο.

Ας πιάσουμε το ζήτημα κατά κάποιον τρόπο από την αρχή.

Δεν αποτελεί ανακάλυψη της Αμερικής αν πούμε ότι η βία στα γήπεδα είναι κοινωνικό φαινόμενο. Ότι έχει τις ρίζες της σε μια κοινωνία που είναι από τη φύση της επιθετική, σε μια κοινωνία που τα ποσοστά ανεργίας στη νεολαία δε σταματούν να ανεβαίνουν. Νέα εργασιακά μοντέλα, εργασιακή περιπλάνηση, περιθωριοποίηση, καταστολή αγώνων, φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας είναι λίγοι μόνο από τους παράγοντες που πρέπει να εξετάσει κανείς στην προσπάθειά του να απαντήσει στο ερώτημα "Πώς δημιουργείται μια προσωπικότητα που μαχαιρώνει κάποιον επειδή είναι οπαδός του αιώνιου αντιπάλου".

Αυτά λίγο πολύ τα αναγνωρίζουν πια οι πάντες. Το πρόβλημα ξαναεμφανίζεται όταν διαπιστώνουμε πως αυτό που ενδιαφέρει τους κάθε λογής εμπλεκόμενους δεν είναι τίποτα παραπάνω από το να διώξουν αυτή τη βία από τον αθλητισμό. Αυτό σημαίνει "ας πηγαίνουν όπου θέλουν και ας σφάζονται, αρκεί τα γήπεδά μας να είναι ήσυχα". Ενδιαφέρουσα κοινωνική προσέγγιση...

Οι σύνδεσμοι οπαδών

Την τιμητική τους όσον αφορά τα θέματα αυτά έχουν οι σύνδεσμοι των οργανωμένων οπαδών. Είναι αλήθεια πως το λεγόμενο συνδεσμιακό κίνημα έχει εκφυλιστεί σε τεράστιο βαθμό. Οι σύνδεσμοι πρακτικά λειτουργούν ως διακινητές εισιτηρίων ενώ αρκετοί έχουν και οικονομικές δοσοληψίες (αν όχι οικονομική εξάρτηση) με τις διοικήσεις των ΠΑΕ, για να μην αναφερθούμε και στη μαζική πλέον εισροή ακροδεξιών αιμοσταγών στοιχείων. Το πιο σοβαρό όμως είναι ότι σε τελική ανάλυση στο πλαίσιο των συνδέσμων αναδεικνύεται μια ακόμη πλευρά των ψεύτικων εμφυλίων μέσα στη νεολαία. Μόνο που στη συγκεκριμένη περίπτωση ο εμφύλιος παραείναι ψεύτικος. Νέοι που έχουν άπειρους λόγους να εναντιωθούν στο υπάρχον κοινωνικό σύστημα και τις πολιτικές του, βλέπουν ως εχθρό τους (ενίοτε θανάσιμο) τον οπαδό μιας άλλης ομάδας.

Ωστόσο, το λουκέτο στους συνδέσμους που επιχειρείται, εκτός από το ότι είναι αντιδημοκρατικό, ουσιαστικά βγάζει λάδι

τις διοικήσεις των ΠΑΕ, οι οποίες αφού εξέθρεψαν οργανωμένες στρατιές με διάφορους τρόπους τώρα μιλάνε για εξάλειψη της βίας, για τη οποία ως κομμάτι του συστήματος είναι υπεύθυνες.

Ο μύθος της Αγγλίας-η καταστολή ως αντιμετώπιση

Η Αγγλία, και συγκεκριμένα η πολιτική της Θάτσερ έχει γίνει το φετίχ των "πολέμιων της βίας". Ας απομυθοποιήσουμε λοιπόν την πολιτική της "σιδηράς κυρίας" (δεν είναι δύσκολο). Στην Αγγλία, σε μια περίοδο μάλιστα τεράστιων κοινωνικών αντιθέσεων και συγκρούσεων, έλαβε χώρα μια άνευ προηγουμένου καταστολή μαζί με μια προσπάθεια το

ποδόσφαιρο να μετατραπεί σε ένα αμιγώς εμπορικό προϊόν προς όφελος βέβαια του κεφαλαίου. Οι κάμερες παρακολούθησης και οι συλλήψεις πήγαν πακέτο με την εκτίναξη της τιμής του εισιτηρίου, την κατάργηση των όρθιων θεατών, το προσωπικό εισιτηρίο και την εισαγωγή πολλών ομάδων στο χρηματιστήριο. Το ποδόσφαιρο έγινε σταδιακά σπορ το οποίο μπορούν πια να παρακολουθήσουν μόνο ανώτερα κοινωνικά στρώματα. Οπαδοί πελάτες που αγοράζουν ένα πολυδιαφημιζόμενο εμπορικό προϊόν.

Το αποτέλεσμα της εμπνευσμένης αυτής πολιτικής είναι να γίνονται διαρκώς επεισόδια έξω από τα γήπεδα ενώ οπότε βγαίνουν Άγγλοι οπαδοί εκτός συνόρων να έχουμε σφαγές, ξύλο, λεηλασίες και δολοφονίες. Ωραία έλυσαν το πρόβλημα στην Αγγλία... Η πλάκα μάλιστα είναι ότι με το που η Αγγλία αναφέρθηκε ως πρότυπο μετά το θάνατο του οπαδού στην Παιανία, μέσα σε 10 μέρες Άγγλοι οπαδοί προκάλεσαν επεισόδια μεγάλης έκτασης σε 3 διαφορετικά ευρωπαϊκά γήπεδα (Σεβίλλη, Ρώμη και Μάντσεστερ)! Άνθρακες ο θησαυρός της "Γηραιάς Αλβιόνας"...

Αυτό το μοντέλο θα επιχειρηθεί να εφαρμοστεί στην Ελλάδα. Γήπεδα στρατόπεδα, κάμερες παντού, ηλεκτρονικό εισιτήριο, χαφιεδογραφεία πληροφοριών. Πολύ καλός τρόπος να μετατρέψουμε το ποδόσφαιρο σε ένα χώρο πρόβας για την ένταση της ήδη υπάρχουσας καταστολής στο κοινωνικό πεδίο από τη μία και από την άλλη να μεταφέρουμε απλώς τα κρούσματα βίας έξω από αυτό κρύβοντας το πρόβλημα κάτω από το χαλί για να μη το βλέπουμε. Πολύ καλός τρόπος να αφηθεί στο απυρόβλητο ο πραγματικός ηθικός αυτουργός, η σημερινή κοινωνία και τα διάφορα στηρίγματά της.

Τάσος Κοζανιτάς

ΠΕ...ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΑ ΣΤΑ ΓΗΠΕΔΑ... ΠΑΜΕ.

ΜΙΣΟ ΛΕΠΤΟ ΝΑ ΞΕΣΚΟΝΙΣΩ ΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΜΟΥ.

Frank Miller

Αεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο Frank Miller είναι ένας από τους πιο σπουδαίους καλλιτέχνες του Αμερικάνικου Κόμικ. Έργα του όπως το “Batman: The Dark Knight Returns” που εκδόθηκε το 1986 (την ίδια χρονιά με το “Watchmen” του Βρετανού Alan Moore) ανανέωσαν το κόμικ (ή καλύτερα το αμερικάνικο mainstream superhero κόμικ), συμβάλλοντας στην ανάπτυξη του σε ένα εκφραστικό μέσο πιο ώριμο, ικανό να εκφράσει πιο σύνθετους προβληματισμούς μέσα από ολοκληρωμένους χαρακτήρες και σενάρια που έσπασαν τον απόλυτο ως τότε διαχωρισμό μεταξύ λογοτεχνίας και αμερικάνικου κόμικ. Τα έργα του Frank Miller της δεκαετίας του '80 συνέβαλαν ουσιαστικά στο να ανοίξει για τους αμερικάνους σεναριογράφους και σχεδιαστές κόμικ ο δρόμος της προσέγγισης του ενήλικου κοινού και να αποκτήσουν (στο βαθμό που το έχουν καταφέρει μέχρι και τις μέρες μας) την καλλιτεχνική καταξίωση που μέχρι τότε απολάμβαναν αποκλειστικά οι ευρωπαίοι συνάδελφοί τους. Για να συμβεί αυτό βέβαια έπρεπε να ξεφύγουν από τα στενά όρια της βιομηχανοποιημένης παραγωγής των εβδομαδιαίων τευχών με ιστορίες υπερηρώων που απευθύνονταν το πολύ σε εφήβους και κατέληγαν μαζικά στο καλάθι των ακρήστων (κατάληξη για την οποία σίγουρα πολλοί αμερικάνοι μετανιώνουν σήμερα βλέποντας πόσες χιλιάδες δολάρια πουλιούνται στο χρηματιστήριο των συλλεκτών κόμικ τα τευχάκια που είχαν περάσει από τα χέρια τους τις δεκαετίες του '60 και του '70), καθώς και την ασφυκτική λογοκρισία.

Στο έργο του Frank Miller υπήρξε πάντα έντονη μια διάθεση κριτικής στην αμερικάνικη κοινωνική πραγματικότητα, το πολιτικό και οικονομικό κατεστημένο που παρουσιάζεται ιδιοτελές, καταπιεστικό και πολλές φορές καταστροφικό. Πρόκειται όμως πάντα για μια κριτική που βρίσκει απάντηση μέσα ατομικούς δρόμους ή από κοινότητες του υποκόσμου (χαρακτηριστικά στην περίπτωση αυτή είναι τα σενάρια του “Sin City”) και με άξονα την αυτοδικία και την αυτοπροστασία της κοινότητας (vigilantism). Η κριτική αυτή πολλές φορές μπορούσε να διαβα-

Ο Miller όταν πια συνειδητοποίησε την αλλαγή που είχε σηματοδοτήσει η 11η Σεπτέμβρη, μετατράπηκε σε απόλυτο υποστηρικτή της ιμπεριαλιστικής πολιτικής εξαγωγής της «δημοκρατίας» της κυβέρνησης Bush

στεί σαν κριτική στο νεοφιλελευθερισμό του Ρέιγκαν, τον ρατσισμό και τον φασισμό (χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η σειρά του “Give me Liberty”).

Οι επιθέσεις τις 11ης Σεπτέμβρη του 2001 ήταν σίγουρα ένα γεγονός που καθόρισε την μετέπειτα οπτική του Frank Miller. Αξίζει όμως να παρατηρήσει κανείς ότι η οπτική αυτή δεν διαμορφώθηκε άμεσα, αλλά από ότι φαίνεται η επίδραση της ήταν βαθειά και καθορίζει μέχρι σήμερα το έργο του. Τον Σεπτέμβρη του 2001 ο Miller δούλεψε το “Batman: The Dark Knight Strikes Again” την (πολυδιαφημισμένη αν και αμφιλεγόμενη ως προς το καλλιτεχνικό της αποτέλεσμα συνέχεια του “The Dark Knight Returns”), όπου ο πρόεδρος των ΗΠΑ είναι μια ψηφιακή μαριονέτα που ελέγχεται από συγκεκριμένα κομμάτια του αμερικάνικου κεφαλαίου, που καταστρέφουν την Μετροπολις (δηλαδή τη Νέα Υόρκη του κόσμου των κόμικ) με στόχο να εγκαθιδρύσουν ένα απόλυτα αυταρχικό καθεστώς. Η σκηνή του βομβαρδισμού είναι μια άμεση αναφορά στην 11η Σεπτέμβρη. Η λύση έρχεται από εξέγερση που ετοιμάζει ο Batman στο Gotham City. Το συγκεκριμένο κόμικ δέχθηκε κριτική στην Αμερική ότι ήταν «αντιδημοκρατικό». Η κριτική αυτή αν και υπεραπλουστευτική και από φιλελεύθερη οπτική, μάλλον δικαιώνεται από την μετέπειτα πορεία του Miller. Ο Miller όταν πια συνειδητοποίησε την αλλαγή που είχε σηματοδοτήσει η 11η Σεπτέμβρη, μετατράπηκε σε απόλυτο υποστηρικτή της ιμπεριαλιστικής πολιτικής εξαγωγής της «δημοκρατίας» της κυβέρνησης Bush την οποία είχε κριτικάρει στο The Dark Knight Returns. Σε πολλές συνεντεύξεις έχει δηλώσει ότι η κινηματογραφική μεταφορά του κόμικ “300” είναι ένα κάλεσμα στην ηγεσία των ΗΠΑ για να επέμβει στο Ιράν:

«Ήμουν πολύ διαφορετικός ως καλλιτέχνης τότε και η αλήθεια είναι πως 15 χρόνια προσωπικών εμπειριών αλλάζουν τον άνθρωπο. Πάντως, η 11η Σεπτεμβρίου άλλαξε τα πάντα: η Δύση αντιμετωπίζει ένα φασιστικό, μισογυνιστικό, ομοφοβικό, γενοκτόνο εχθρό, ο οποίος είναι αφοσιωμένος στο να εξαφανίσει όλα όσα έχει επιτύχει ο πολιτισμένος κόσμος εδώ και τρεις χιλιετίες», και «Ρίξε μια ματιά στον κόσμο γύρω μας. Οι μισοί κάτοικοι της χώρας μου εξισώσουν το να πετάξεις το Κοράνι στη λεκάνη της τουαλέτας με το να κόψεις το κεφάλι ενός αθώου ανθρώπου που απλά κάνει τη δουλειά του, ή με το να χρησιμοποιήσουν αυτοί οι βάρβαροι αεροπλάνα τα οποία δεν θα μπορούσαν ποτέ να κατασκευάσουν, για να σφάξουν χιλιάδες γείτονες μου. Οι περισσότεροι άνθρωποι στην Ευρώπη αδιαφορούν για την απάνθρωπη δολοφονία του σκηνοθέτη Theo Van Gogh» (αποσπάσματα από συνέντευξη στο site www.comicdom.gr).

Την εποχή αυτή ο Miller σχεδιάζει την τρίτη συνέχεια του Dark Night με φερόμενο τίτλο “Holly Terror” όπου ο Batman θα αντιμετωπίζει την Αλ Κάιντα!...

Μιχάλης Δελαγραμμάτικας

Περίτρανα αποδείχθηκε ότι η κριτική και η αμφισβήτηση δεν είναι προνόμιο της Αριστεράς, μιας και το όλο θέμα ούτε το έφερε στο προσκήνιο αυτή, ούτε και πρωταγωνίστησε στις αντιδράσεις

Η συζήτηση γύρω απ' το βιβλίο της τελευταίας τάξης του Δημοτικού, αν και μπήκε στην αρένα του διαλόγου πριν αρκετούς μήνες, εξακολουθεί να απασχολεί και να χοητεύει πλήθος ανθρώπων, ανεξάρτητα απ' το αν εμπλέκονται άμεσα με τη σχολική εκπαίδευση. Οι αντιδράσεις ήταν ποικίλες με όρια την πλήρη αποδοχή του ως και το ριζικό του στην πυρά... Περίτρανα αποδείχθηκε ότι η κριτική και η αμφισβήτηση δεν είναι προνόμιο της Αριστεράς, μιας και το όλο θέμα ούτε το έφερε στο προσκήνιο αυτή, ούτε και πρωταγωνίστησε στις αντιδράσεις.

Ο δημόσιος αυτός διάλογος, ευτυχώς σύντομα απέδρασε απ' τα στενά όρια του περιεχομένου του βιβλίου και των πολυσυζητημένων «ανακριβειών» του, αν και επιχειρήθηκε με συστηματικό τρόπο η διόρθωση των επιμέρους προβληματικών σημείων που εντόπισε είτε η Εκκλησία είτε φωνές της αριστεράς. Άνοιξαν ιδιαιτέρως σημαντικά θέματα με αυτή την

λευταιές διαφωνούσαν με κάποιο ζήτημα να είχε την υποχρέωση να εκφράσει ακριβώς το αντίθετο. Θα είμασταν τότε αναγκασμένοι να υπερασπιστούμε το σχέδιο Ανάν ή και το Ευρωσύνταγμα! Απ' την άλλη θα μπορούσαμε να υπερασπιστούμε ένα σχολικό βιβλίο που φέρει τη σφραγίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων; Αντανακλαστικά και μόνο, αλλά κατέχοντας και την εμπειρία των σχολικών βιβλίων ιστορίας και των ιδεολογημάτων που αναπαράχουν, κάτι τέτοιο θα στεκόταν αδύνατο. Επομένως, αν ταχθούμε υπέρ της απόσυρσης του συγκεκριμένου βιβλίου τότε θα πρέπει να μιλάμε για την απόσυρση όλων των σχολικών εγχειριδίων της Ιστορίας. Αυτό γιατί το εν λόγω βιβλίο –όπως και όλα τα σχολικά βιβλία ιστορίας–, όχι μόνο δεν έχει «εθνοκτόνο» χαρακτήρα, αλλά αποδεικνύεται πολύ πιο έξυπνο διασώζοντας και εκσυγχρονίζοντας το ήδη υπάρχον σχήμα της εθνικής ιστορικής αφήγησης, χωρίς να απειλεί τα θεμέλιά του. Στην προσπάθειά του να προωθήσει τη φιλία

Ιστορία μου, Αμαρτία μου... και ένα βιβλίο

αφορμή που επιχειρήσαν να υπερβούν το δίπολο της απόσυρσης του ή μη, όπως η διαδικασία που ακολουθείται για τη συγγραφή ενός σχολικού βιβλίου, η αξιολόγηση και τελικά η προώθησή του, οι μεθολογίες της διδασκαλίας του αλλά και η γενικευμένη τάση τα βιβλία να γίνονται ολοένα και πιο δυσνόητα με προφανή στόχο τον αποκλεισμό μεγάλης μερίδας μαθητών.

Πράγματι, το ερώτημα για εμάς δε θεωρούμε ότι πρέπει να είναι αν το συγκεκριμένο βιβλίο πρέπει ή δεν πρέπει να αποσυρθεί. Αλίμονο αν η αριστερά ετεροκαθοριζόταν από την εκκλησία ή την ακροδεξιά και σε κάθε περίπτωση που οι τε-

των λαών και να αποφύγει διατυπώσεις που ενισχύουν τον εθνικισμό, καταφεύγει σε στρογγυλοποιήσεις και αποσιωπήσεις γεγονότων. Έτσι, για άλλη μια φορά «αποδεικνύεται» μέσω πολλαπλών αυθαιρεσιών και αποκρύψεων η αδιάσπαστη συνέχεια και επιβίωση του ελληνικού έθνους από τα αρχαία χρόνια ως και τις μέρες μας. Σύμφωνα με το βιβλίο, το ελληνικό έθνος όχι μόνο δε συγκροτείται ως τέτοιο τον 19ο αιώνα, αλλά με «ενιαίο» τρόπο αντιστέκεται στους προαιώνιους εχθρούς του που επιδιώκουν μανιασμένα την εξαφάνισή του, διατηρώντας παράλληλα στο ακέραιο την ελληνικότητά του. Ποιος λοιπόν ο λόγος να θορυβούνται η εκκλησία και οι εθνικιστές αφού από τη μία ο εθνοκεντρισμός δε βάλλεται, ενώ από την άλλη δεν αποκαλύπτεται ο υπονομευτικός ρόλος της εκκλησίας έναντι των υποτελών πληθυσμών στη διάρκεια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και της Επανάστασης του 1821; Μήπως τελικά ο ατυχής και περιβόητος «συνωστισμός» στο λιμάνι της Σμύρνης, που προσκρούει στη συλλογική μνήμη, ρίχνει νερό στο μύλο της ακροδεξιάς που υποκίνησε και τελικά αξιοποίησε αυτές τις αντιδράσεις; Στο απυρόβλητο, φυσικά, δε μένει ούτε η νεότερη ιστορία όπου, για παράδειγμα, ο ρόλος είτε της ελληνικής Αριστεράς είτε της Σοβιετικής Ένωσης στις εξελίξεις του περασμένου αιώνα, δεν παραποιείται, απλώς δεν αναφέρεται...

Πρόκειται με λίγα λόγια για ένα βιβλίο που καταφέρνει και διατηρεί την τεράστια παρουσία του «ιερού έθνους» αφαιρώντας τα μέσα διαχείρισής του, όπως τους μύθους, τους δρούλους, τις «ηρωικές στιγμές», τον «εθνικό πόνο» κ.τ.λ. Το έθνος αυτό, κατατείνει με έναν εξελικτικό, σχεδόν αναγκαστικό τρόπο, σαν να πρόκειται για μονόδρομο, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και αυτή η περιγραφή της πορείας του, αποτελεί σίγουρα μία ουσιαστική τομή στη μέχρι σήμερα πραγματικότητα.

Δήμητρα Νικολαΐδου

Όταν ο φακός

Ο περισσότερος κόσμος παγκοσμίως έμεινε άφωνος από τα γεγονότα του Νοέμβρη του 2005 στα προάστια του Παρισιού, όχι τόσο από το μέγεθός τους και την επίπτωση τους στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, όσο από την καλά κρυμμένη εικόνα: η «Πόλη του Φωτός» να αφήνει εκατομμύρια μετανάστες κατοίκους στο απόλυτο σκοτάδι. Η κατανόηση της εξέγερσης των μεταναστών της Γαλλίας προϋποθέτει γνώση κάποιων όχι και τόσο καλά φωτισμένων πτυχών της Ιστορίας, όπως της αποικιοκρατίας των Γάλλων στην Αλγερία αλλά και σε άλλες χώρες. Λόγω των άθλιων συνθηκών διαβίωσης των Αλγερινών, εν καιρώ αποικιοκρατίας, πολλοί από αυτούς μετανάστευσαν στη Γαλλία ψάχνοντας δυνατότητες για μια αξιοπρεπή ζωή και έφτασαν το 2000 να είναι 550.000. Παράλληλα, εγκαταστάθηκαν στη Γαλλία 600.000 Πορτογάλοι, 360.000 Μαροκινοί, 165.000 Τυνήσιοι, 160.000 Τούρκοι, 360.000 μετανάστες από χώρες της Ασίας και 1,4 εκατομμύρια από τις χώρες της υπό Σαχάρα Αφρικής.

Ο τρόπος αντιμετώπισής τους από το γαλλικό κράτος ήταν και είναι αντικειμενικά ρατσιστικός, τη στιγμή που μεγάλο ποσοστό της δεύτερης και τρίτης γενιάς μεταναστών σήμερα δεν έχει καν γαλλική υπηκοότητα. Χαρακτηριστικά ένας Αλγερινός μετανάστης σε μια συνέντευξή του σε εφημερίδα λέει

πως «Ακόμη και η διοικητική ή αστυνομική κουλτούρα, ακόμη και το σχολείο απέναντι μας διέπεται από μια αποικιοκρατική ρατσιστική κουλτούρα. Τι άλλο είναι όταν μου κάνουν δέκα χιλιάδες φορές την ημέρα αστυνομικούς ελέγχους επειδή διαφέρω; Δεν μπορούν να αντικρίσουν κατάματα το αποικιοκρατικό παρελθόν τους και μια κοινωνία που αρνείται να δει το παρελθόν της είναι καταδικασμένη να το ζήσει για δεύτερη φορά...».

Η αφθονία σας είναι κλεμμένη

Το φαινόμενο της μετανάστευσης είναι προφανώς συνδεδεμένο άρρηκτα με την οικονομική οργάνωση της κοινωνίας και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του σύγχρονου καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής. Οι οικονομικοί μετανάστες σε μία χώρα ανήκουν εξ ορισμού στην εργατική τάξη και μάλιστα στα κατώτερα στρώματά της. Το εργατικό δυναμικό που αποτελούν γίνεται άμεσα εκμεταλλεύσιμο από το σύστημα καθώς είναι το φθηνότερο δυνατό.

Τι γίνεται, όμως, με τα μεσαία στρώματα της καπιταλιστικής κοινωνίας; Εννοώντας το κομμάτι εκείνο του πληθυσμού μιας χώρας που δε βρίσκεται σε σημείο καταπίεσης και εξα-

The EX:
«Εξερευνούμε
ποιήματα
για να
διασώσουμε
έναν κόσμο...»

Ο Γιάννης Ρίτσος το 1948 στο «Καπνισμένο τσουκάλι» - το οποίο μελοποιήθηκε από τον Χρήστο Λεοντή το 1973 - έλεγε, πιστεύω, την ουσία: «Γιατί εμείς δεν τραγουδάμε για να ξεχωρίσουμε, αδελφέ μου, από τον κόσμο, εμείς τραγουδάμε για να σμίξουμε τον κόσμο». Πόσοι όμως Έλληνες ή ξένοι μουσικοί δημιουργοί ασπάστηκαν και ασπάζονται αυτήν την ανατρεπτική αντίληψη για τραγούδι και συνάμα την ίδια τη ζωή; Μια τέτοια υποδειγματική - φωτεινή εξαίρεση αποτελεί ένα συγκρότημα από το Άμστερνταμ που δημιουργήθηκε το 1979 και συνεχίζει...

Όνομά του «The EX» και δεν είναι απλώς άλλο ένα «εναλλακτικό» μουσικό σχήμα. Είναι μια πολιτική - πολιτιστική κομμούνα που συνδυάζει εξίσου την επαναστατική δράση των μελών της (εκδίδουν εφημερίδα και άλλο προπαγανδιστικό υλικό) με την ανατρεπτική μουσική που συντίθεται από ένα εκρηκτικό κράμα punk, folk, jazz, rock ethnic. Με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους έντονα πολιτικούς στίχους, ράπισμα που ερμηνεύει ο GWSok - πολλές φορές με ντυντούκα, το άχριο - παρατεταμένο αφρικάνικο παίξιμο των drums από την Katherina, την έντονη ρυθμική κιθάρα του Terrie και του Andy, όπως επίσης και τα ιδιαίτερα μουσικά στοιχεία που αποτυπώνουν στον ήχο τους ο κάθε ένας μουσικός που συνεργάζεται μαζί τους - απόρροια και του ιδιαίτερου ήχου του μουσικού του οργάνου (βιολοντσέλο, κλαρινέτο, τρομπέτα,

προβλέπει

θλίωσης, όπως τα κατώτερα στρώματα, αλλά σε μια εύρωστη οικονομική κατάσταση, ασύγκριτη βέβαια με την πλουσιοπάροχη οικονομική κατάσταση της αστικής τάξης. Το βέβαιο είναι ότι ένα μεγάλο κομμάτι των μεσαίων στρωμάτων βελτιώνει το βιοτικό του επίπεδο επωφελούμενο από τη φθηνή εργασία των μεταναστών. Η ακόμη άνθρωποι που δεν κατέχουν μέσα παραγωγής αλλά χρησιμοποιούν τους μετανάστες για υπηρετές ή φθηνούς εργαζόμενους για τα σπίτια τους. Μέχρι και άνθρωποι της «διανόησης» και της τέχνης που δεν ασκούν κριτική στο άκρως εκμεταλλευτικό σύστημα αλλά απλά το χρησιμοποιούν για να ανέλθουν οικονομικά και κοινωνικά συμμετέχουν έμμεσα και ενίοτε ενεργά στην αναπαραγωγή του.

Τελικά ποιος κρύβεται;

Ο πρωταγωνιστής της ταινίας είναι ένας αναγνωρισμένος και καταξιωμένος τηλεπαρουσιαστής πολιτιστικής εκπομπής, που έχει μια ήσυχη και ευτυχημένη οικογενειακή ζωή, η οποία διαταράσσεται, όταν λαμβάνουν επανειλημμένα βιντεοκασέτες που δείχνουν εικόνες από το σπίτι τους, σαν κάποιος να είναι κρυμμένος και να τους παρακολουθεί. Ο φόβος του

πρωταγωνιστή και η αγωνία του για το ποιος μπορεί να το κάνει αυτό, τον οδηγούν σε μια προσωπική αναζήτηση στο παρελθόν του και κάπου εκεί τελικά βρίσκει τις απαντήσεις του. Κρυμμένος πίσω από αυτοκίνητα, δέντρα και τοίχους ο τρομοκράτης της οικογενειακής γαλήνης. Κρυμμένος πίσω από τις κοινωνικές και ταξικές αντιθέσεις μέσα στις οποίες ζει, ο ήρωάς μας, που τελικά φτάνει σε μια αποκάλυψη, κυρίως στον εαυτό του κι έπειτα στο κοινωνικό του περίγυρο, του ίδιου του εαυτού του.

Ο Χάνεκε τολμά, κάνει κριτική και τελικά διαλύει το πολύ καλά κατασκευασμένο μοντέλο της οικογενειακής μικροαστικής ευτυχίας, που μας κάνει όλους, σχεδόν, να το κυνηγάμε, αγνοώντας συχνά τους συμβιβασμούς που κάναμε για να το φτάσουμε. Σηκώνει τον καθρέφτη σε κάθε φιλήσυχο πολίτη που έκανε μοναδικό σκοπό της ζωής του την επιτυχημένη «καριέρα» για να του δείξει όσα δε μπόρεσε ή δε θέλησε ποτέ να παραδεχτεί. Σπάει τη βιτρίνα του γαλλικού καθωσπρεπισμού και της ψεύτικης στο βάθος της γαλλικής κουλτούρας. Όχι για να ασκήσει κριτική στο κράτος της Γαλλίας, αλλά σε κάθε αστικό κράτος, που έχει τη σαπίλα ενσωματωμένη μέσα του και προς τα έξω βγάζει μια λουστραρισμένη έκδοσή του. Και σε τελική ανάλυση, όταν κάνεις τέτοια κριτική σε στοιχεία που καθορίζουν την ίδια τη φύση του συστήματος, κάνεις και κριτική στο ίδιο το σύστημα που τα δημιουργεί και τα καλλιεργεί. Εκεί βρίσκεται και η ουσία της ταινίας.

Υ.Γ.: Αξίζει να σημειωθεί ότι η ταινία γυρίστηκε ένα χρόνο πριν από την εξέγερση των μεταναστών στη Γαλλία.

Χριστόφορος Θεοδώρου

βιολί, σαξόφωνο). Όπως δηλώνουν οι ίδιοι «εμείς εξερευνούμε ποιήματα για να διασώσουμε έναν κόσμο...» και γυρίζουν σε όλο τον κόσμο για συναυλίες και για να έρθουν σε επαφή με την ιδιαίτερη μουσική κάθε χώρας και να δημιουργήσουν νέα μουσικά αριστουργήματα, μιξάρισμα φαινομενικά διαφορετικών ήχων που στην πράξη δημιουργούν ένα καινούριο εκρηκτικό μουσικό κράμα.

Οι The EX δε συνθέτουν όμως απλώς ανατρεπτική μουσική_ γράφουν επαναστατικά πολιτικά μανιφέστα, οξύνουν την ιστορική μας μνήμη. Απ' τον ισπανικό εμφύλιο (1936 – the Spanish revolution, άλμπουμ με ανέκδοτες φωτογραφίες), το Κουρδιστάν, το Ελ Σαλβαντορ, την Παλαιστίνη, τη Γιουγκοσλαβία, το Ιράκ... Μιλούν στα μανιφέστα τους για τους ιμπεριαλιστικούς πολέμους, την αλλοτρίωση, του πλαστικούς ανθρώπους, την πολιτιστική αποχαύνωση, την οικολογική καταστροφή, τις πόλεις γκέτο, τη φτώχεια, την εξαθλίωση, την ανεργία, την κρατική καταστολή, την παγκοσμιοποίηση, την καπιταλιστική βαρβαρότητα και την ανάγκη όχι «εναλλακτικής»... αλλά επαναστατικής ανατροπής της. Αυτό άλλωστε το έδειξαν και στην Ελλάδα, για τελευταία φορά στις 25/3/2005 στο Bios όπου έπαιξαν με μόνο 10 ευρώ και ξέχασαν να κατέβουν απ' τη σκηνή, εντυπωσιάζοντάς μας εκτός των άλλων με τη σεμνότητά τους, τη γλυκότητα του προσώπου τους την παιδιασμένη χαρά για ζωή και τη ζεστή συντροφική αγκαλιά τους!

Οι ίδιοι, όμως, καταγγέλουν και την εμπορευματοποίηση της επανάστασης. Χαρακτηριστικό το σλόγκαν τους « Τσε Γκεβάρα. Κάποτε ένα σύμβολο επανάστασης, Τώρα ένα μνημείο σχεδιασμού για τη μαζική αγορά. Πρόσεξε – η επανάσταση πουλάει».

Μόλις πρόσφατα κυκλοφόρησαν κι ένα ακόμη ανεπανόλητο αριστουργηματικό δίσκο, τον 24 (έχουν και πολλούς δίσκους βινυλίου 7" και τα μέλη του γκρουπ έχουν κάνει πολλές συνεργασίες με άλλους καλλιτέχνες και συλλογές – π.χ. ενάντια στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο στη Γιουγκοσλαβία με τίτλο "The dignity of human being is vulnerable – benefit compilation against the war in former Yugoslavia"). Αυτή τη φορά η έκκληση έρχεται από την Αιθιοπία και τον 70χρονο αιθίοπα σαξοφωνίστα Getatchew Mekuria, με μεγάλη ιστορία στην πατρίδα του. Τον συνάντησαν στην Αντίς Αμπέμπασε μια τουρνέ τους και τον έπεισαν να έρθει μαζί τους – με αφορμή και ένα πάρτυ για τα 25 χρόνια του

γκρουπ – στην Ευρώπη για συναυλίες, με πρώτη εκείνη στο Παρίσι. Το αποτέλεσμα του παντρέματος της αιθιοπικής με τη μουσική των "the EX" είναι ένα ασύλληπτο μουσικό έργο... Ο Getatchew Mekuria, που στην πατρίδα του τον θεωρούσαν «τελειωμένο», κάνει ασύλληπτα πράγματα με το σαξόφωνο, ενώ όλοι οι υπόλοιποι μουσικοί δίπλα στους "the EX" ζωγραφίζουν μια ζωογόνα ανατρεπτική μουσική πανδαισία ήχων και ρυθμών...

Βρείτε τρόπο να ακούσετε αυτό το δίσκο και να έρθετε σε επαφή με τους "the EX" και θα ανακαλύψετε για άλλη μια φορά γιατί οι πολυεθνικές των δίσκων, οι «εναλλακτικές» εταιρείες πολιτικοποιημένων συγκροτημάτων και οι μουσικοί παραγωγοί – δημοσιογράφοι μαριονέτες των εταιρειών τους κρύβουν από εμάς. Όπως κρύβουν και άλλα τέτοια μουσικά σχήματα και άλλες τέτοιες ζωογόνες ομορφιές της ζωής. Ό,τι όμως και να κάνουν οι μαστροποί της μουσικής (και όχι μόνο...) υπάρχει πάντα ο τρόπος να φτάσουν στα αυτιά μας τα ανατρεπτικά ποιήματα των "the EX", γιατί απλώς όπως δηλώνουν και οι ίδιοι «αυτά τα ποιήματα είναι εσύ, αυτά τα ποιήματα είναι εμείς, αυτά τα ποιήματα χρειαζόμαστε...»

Υ.Γ. Οι δίσκοι των "the EX" όπως και όλο το υλικό τους κυκλοφορούν από τους ίδιους...

THE EX P.O. Box 635, 1000 AP Amsterdam
The Netherlands, ex@theex.nl, www.theex.nl

Ηλίας Κορδαλής

ΠΟΙΞΕΣ ΜΑΤΙΕΣ

Το να μιλήσει κανείς γι' αυτή την παράσταση είναι δύσκολο και εύκολο μαζί. Μπορεί ν' αναζητήσει κρυμμένα νοήματα, να προβεί σε αναλύσεις, να ερμηνεύσει τις κινήσεις και το ύφος των ηθοποιών και πολλά άλλα τέτοιου τύπου. Παρόλα αυτά μετά από τη συγκεκριμένη παράσταση ακόμη και άνθρωποι επιρρεπείς στις αναλύσεις –όπως η χράφουσα- δεν επιθυμούν καθόλου να κάνουν κάτι τέτοιο. Και σ' αυτό ακριβώς συνίσταται η μεγάλη επιτυχία της. Μα και σε κάτι ακόμα που αλληλοδιαπλέκεται με το προηγούμενο: το κοινό γίνεται όντως ταξιδιώτης σ' ένα πραγματικό ταξίδι αναψυχής αφήνοντας πίσω όλες τις άχρηστες αποσκευές: τη σοβαροφάνεια, την απαισιοδοξία και κάθε μουντή απόχρωση του καθημερινού βίου. Δεν ταξιδεύουμε άνευ αποσκευών όμως. Οι βαλίτσες μας είναι γεμάτες από τρέλα, αισιοδοξία και χρώματα. Είναι αυτό το ταξίδι και αυτές οι αποσκευές που γεμίζουν αυτόν τον ταξιδιώτη με τη φαντασία των παλαβών, των βαλαντωμένων και των ποιητών που λέει και ο Σαίξπηρ. Μια φαντασία που ξεκινά από

Δάφνης & Χλόη: Ταξίδι Αναψυχής

Μια παράσταση

του Cezaris Grauzinis

Βασισμένη στο μυθιστόρημα

του Λόγγου και στη μετάφραση

του Ρόδη Ρούφου στο θέατρο Πορεία

τη γη για ν' ανέβει στον ουρανό και να επιστρέψει πάλι στη γη. Γιατί η ανακούφιση για τους πληγωμένους έρχεται μέσα από το παρελθόν, περνά από το παρόν και στοχεύει σε ένα μέλλον φωτεινότερο απαλλαγμένο από τα δεσμά του κοινωνικού καθωσπρεπισμού και του ατομικού εφησυχασμού. Το νήμα για αυτή τη σύνδεση μας το δίνει απλόχερα ο Δάφνης και η Χλόη –σε πείσμα αυτών που δεν ξέρουν τι να κάνουν το φεγγάρι- και δεν είναι άλλο από τον έρωτα. Προϊπόθεση για να το πιάσει ο θεατής δεν υπάρχει και αυτό γιατί «στα σίγουρα κανένας δεν ξέφυγε από τον έρωτα, ούτε πρόκειται, όσο υπάρχει μορφοφία που τα μάτια μπορούν και τη βλέπουν».

Υ.Γ. Πριν αρχίσει η παράσταση διάβαζε στο πρόγραμμα τους στίχους του Βάρναλη «αδελφοί μου γενήτε κουτοί και ανεπιτήδευτοι, έτσι θα γίνετε... υπεράνθρωποι» και ατονωρωτιόμουν τι θα ακολουθήσει. Βγαίνοντας από το θέατρο είχα ξανά την πεποίθηση ότι όλα τα ωραία πράγματα απαιτούν και μια δόση τρέλας, μια ανελλιπή παιδικότητα που δε σταματά να εξεγείρεται ενάντια στην τάξη μέχρι να πάρει αυτό που θέλει...

Έλια Αποστολοπούλου

Περιπέτειες της ετερότητας:

Η παραγωγή της πολιτισμικής διαφοράς στη σημερινή Ελλάδα

Συλλογικό έργο / επιμέλεια Ευθύμιος Παπαταξιάρχης, Αλεξάνδρεια (2006)

Στις αρχές του νέου αιώνα, υπό το πρίσμα της μετανάστευσης, η Ελλάδα έρχεται αντιμέτωπη με τη δική της καταπιεσμένη ετερότητα. Η κατάρρευση των καθεστώτων της ανατολικής Ευρώπης, ο νέος κύκλος ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων στη μέση ανατολή, η αναδιάταξη της εθνικής κυριαρχίας στα Βαλκάνια αλλά και τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα στην Τουρκία επιβάλλουν στην Ελλάδα τη συναναστροφή με το μη οικείο. Το βασικό ερώτημα που ανακύπτει είναι αν οι έμμονοι πολιτισμικοί προσανατολισμοί, δηλαδή η διαρκής αναζητητή ταυτότητας, η εθνοκεντρική προσέγγιση της συνέχειας, αλλά και η προσπάθεια να προσδιοριστεί στο δημόσιο βίο μια ενιαία ιστορικότητα, χωρούν αυτό το «μη-οικείο» και εν τέλει σε τι μπορεί να συμβάλει η ανθρωπολογία – ως επιστήμη της πολιτισμικής ετερότητας - σε αυτό.

Ο στοχασμός του βιβλίου πηγάζει από την εθνογραφική μελέτη επιμέρους ταυτοτήτων: στη Δυτική Μακεδονία, στη Θράκη, στους Πομάκους, στους Αλβανούς και στους Αρβανίτες της Αργολίδας, στους ομογενείς της πρώην ΕΣΣΔ, στις Φιλιππινέζες και τις εργοδότριές τους στην Αθήνα, στους πρόσφυγες ενοίκους ενός Rat Hotel στον Κολωνό και στους εθελοντές που δουλεύουν μαζί τους. Αλλά, όπως σωστά αναδεικνύεται από όλο το πνεύμα του βιβλίου, η έννοια της ξεχωριστής ταυτότητας δεν ανιχνεύεται μόνο στον ξένο και τον κατά συνθήκη «διαφορετικό». Οι ταυτότητες μπορεί να είναι διαφορετικής ποιότητας ακόμη και μεταξύ των κατοίκων ενός χωριού και των ξενιτεμένων του, αλλά και στο εσωτερικό μιας κοινωνίας που προσπαθεί, ενώπιον διαφορετικών προκλήσεων κάθε φορά, να «πει» ποια είναι.

Η χρήση της έννοιας του «καθεστώτος διαφορετικότητας» επιτρέπει, στη σύνθεση που προτείνει ο Ευθ. Παπαταξιάρχης, να αναδειχθεί ότι παρά το μεγάλο βάρος που δίνουν οι ηγεμονικές ομάδες στην επεξεργασία μιας συλλογικής ταυτότητας_ παρά την προαγωγή αυτής της ταυτότητας μέσω των μηχανισμών του κράτους και τη δύναμη που διαθέτουν, η ταυτότητα αυτή δεν επαρκεί για να καταπνίξει την πολιτιστική ερμηνευτική ελευθερία των «απλών» ανθρώπων. Τελικά η ίδια η ταυτότητα θα δοκιμαστεί στην υπέρβαση της από την εθνική ολόκληρη στο διεθνοποιημένο περιβάλλον...

Παντελής Προμπονάς

Η στήλη διαβάζει...

Πρόσω

δεξιά...

Αυτό είναι με δύο λέξεις το αποτέλεσμα του α' γύρου των προεδρικών εκλογών της Γαλλίας, ενώ εκκρεμεί ακόμη η αναμέτρηση του β' γύρου, που, όπως όλα δείχνουν, θα αναδείξει πρόεδρο τον υπερσυντηρητικό, ακραία δεξιό κι ατλαντιστή Ν. Σαρκοζύ έναντι της πλέον άχρωμης άοσμης και δεξιάς υποψηφίου που ανέδειξε ποτέ το Σοσιαλιστικό κόμμα, της Ρουαγιαλ.

Αναλυτικά τα αποτελέσματα: ο Σαρκοζύ σάρωσε με ποσοστό 31% (ο Σιράκ είχε συγκεντρώσει 20%). Η Ρουαγιαλ απέσπασε 26% (ο Ζοσπέν είχε καταβαρθρωθεί στο 16%). Τρίτος πλασάρεται εντυπωσιακά ο κεντροδεξιός Μπαϊρού με 18,5% (έναντι 6,8 το 2002). Τέταρτος φιγουράρει ο φασίστας Λεπέν – που, από προηγούμενος φινάλιστ με 17%, έμεινε στο 10,5. Ακολουθεί ο Μπεζανσενό της Επαναστατικής Κομμουνιστικής Λίγκας (LCR) με 4,1%, η μόνη αξιοπρεπής εμφάνιση της αριστεράς. Κρατήθηκε στα ποσοστά του, αποσπώντας ταυτόχρονα 290 χιλιάδες ψήφους επιπλέον, «καλύπτοντας» έτσι την αυξημένη συμμετοχή στις εκλογές. Το σκηνικό συμπληρώνεται θλιβερά από τις υπόλοιπες δυνάμεις της αριστεράς που κυριολεκτικά καταποντίστηκαν. Για το ΚΚΓ –το μεγαλύτερο κάποτε κόμμα της χώρας– ο κατήφορος δεν έχει τέλος: η γραμματέας του Μπυφέ έκανε νέο αρνητικό ρεκόρ με 1,92% (έναντι 3,4). Η πράσινη Βουανέ, υπουργός του Ζοσπέν –όπως και η Μπυφέ– στις κυβερνήσεις της «πλουραλιστικής αριστεράς», έμεινε στο 1,5% από 5,2. Η Λαγκιγιέ της Εργατικής Πάλης (LO) ... υποετραπλασίασε τα ποσοστά της (από το 5,7 στο 1,33%), αρνητικό ρεκόρ, κάτω και από τα προ του 1988 ποσοστά. Τέλος ο αυτοπροβαλλόμενος ως εκπρόσωπος της «εναλλακτικής παγκοσμιοποίησης» αγροτοσυνδικαλιστής Μποβέ περιορίστηκε στο 1,32%.

Τηρουμένων των αναλογιών το αποτέλεσμα θα μπορούσε να συγκριθεί με αυτό που ακολούθησε το Μάη του '68, που στις επόμενες εκλογές μίλησε η κατά Ντε Γκωλ «σιωπηρή πλειοψηφία» και του έδωσε μια σαρωτική νίκη.

Αυτή τη φορά οι εκλογές που ακολούθησαν το αριστερό ΟΧΙ στο ευρωσύνταγμα, την εξέγερση των προαστίων, και το μεγαλειώδη εργατικό – νεολαιίστικο αγώνα ενάντια στη Σύμβαση Πρώτης Πρόσληψης κατέληξαν με μια συντριπτική νίκη της δεξιάς πολιτικής.

Το παράδοξο είναι ότι νικητής είναι ο φερόμενος εκ των ηττημένων φασίστας Λεπέν, που κατόρθωσε να επιβάλλει την ατζέντα των θεμάτων του προγράμματός του.

Ο νικητής Σαρκοζύ υιοθετώντας τη ρητορική περί ασφάλειας,

Σταγονίδια της δεξιάς

Στο γαλλικό περιοδικό Philosophie Magazine, ο νεοκλασικός καταβολών δεξιός υποψήφιος για τις επικείμενες προεδρικές εκλογές στη Γαλλία Νικολά Σαρκοζί, δηλώνει απερίφραστα ότι «ορισμένες παραβατικές συμπεριφορές και σοβαρά προβλήματα όπως η παιδοφιλία καθορίζονται γενετικά» προσθέτοντας στην ίδια ακριβώς λογική ότι «οι αυτοκτονίες των Γάλλων νέων που καταγράφονται κάθε χρόνο οφείλονται σε γενετικές “ευαισθησίες” των αυτοχειρών»!

Ο γνωστός για τις ρατσιστικές του αντιλήψεις και πολιτικές πρακτικές μπηρηστής των προαστίων Σαρκοζί, μετά το νόμο - σκούπα κατά των μεταναστών ή αλλιώς νόμο υπεράσπισης της εθνικής - γαλλικής καθαρότητας που κατέθεσε (και ψηφίστηκε εν τέλει από τη γαλλική γερουσία) φέτος το καλοκαίρι, εμφανίζεται και πάλι αντάξιο τέκνο φασιστικών αντιλήψεων, αποδίδοντας κοινωνικές συμπεριφορές και σεξουαλικές προτιμήσεις στα γονίδια. Οι αντιλήψεις αυτές, ταυτώσιμες με τις κοινωνικοβιολογικές προσεγγίσεις για την κληρονομικότητα κοινωνικών χαρακτηριστικών, από την προσωπική διάθεση μέχρι και τη σεξουαλικότητα, την εγκληματικότητα μέχρι και την πολιτική στάση, οδηγούν σε μια θεώ-

τάξης, εγκληματικότητας, μετανάστευσης και εφαρμόζοντας στην πράξη την ακραία καταστολή έδωσε κυβερνητική πνοή στο λεπενικό πρόγραμμα. Οι πρώην λεπενικοί τον ψήφισαν μαζικά, επομένως η λογική της χρήσιμης ψήφου λειτούργησε στα δεξιά του πολιτικού σκηνικού.

Οι σοσιαλιστές τον ακολούθησαν στην προβληματική, μεταποπίζοντας όλο το σκηνικό ακόμη πιο δεξιά. Η Ρουαγιαλ απορρόφησε μεγάλο κομμάτι της πολιτικής αμφισβήτησης όπως είχε εκφραστεί το 2002, διεισδύοντας εντυπωσιακά ακόμη και στην πτέρυγα των νεολαιίστικων αγώνων.

Ο αστικός τύπος ήταν σαφής: η γαλλική δημοκρατία για να λειτουργήσει έχει ανάγκη από δύο πόλους, την παραδοσιακή δεξιά και την κεντροαριστερά. Άντε και ολίγη από κέντρο (βλέπε Μπαϊρού). Η κινδυνολογία περί λεπενισμού πέτυχε τον πραγματικό της στόχο: τον δραστικό περιορισμό (δια της χαμένης ψήφου) της πολιτικής έκφρασης των δυνάμεων της αντιφιλεύθερης – αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Η πολιτική τάξη αποκαταστάθηκε: η ενίσχυση των παραδοσιακών δυνάμεων παρουσιάζεται ως θρίαμβος της δημοκρατίας. Και το παράδοξο συμπληρώνεται: δια της κινδυνολογίας του λεπενισμού επιτυγχάνεται ο ιδεολογικός του θρίαμβος!

Κι εδώ είναι που τίθενται επί τάπητος οι ευθύνες της αριστεράς, η οποία στο σύνολό της (ακόμη κι η Λαγκιγιέ για πρώτη φορά) καλεί τους ψηφοφόρους να στηρίζουν στο β' γύρο τη Ρουαγιαλ.

Οι μεν (Πράσινοι ΚΚΓ και Μποβέ) συνεχίζουν χαμένοι στα αποτυχημένα και καταδικασμένα κεντροαριστερά σενάρια.

Οι δε, (Λίγκα και Εργατική Πάλη) δεν κατορθώνουν να μετουσιώσουν σε μάχιμο πολιτικό πρόγραμμα την εμπειρία των σημαντικών κοινωνικών αγώνων και εκρήξεων της περιόδου.

Η Λίγκα σώθηκε από το πατατράκ ακριβώς λόγω της δυναμικής της παρουσίας στους αγώνες και στο ότι όλο και πιο πολύ διαχώριζε το τελευταίο διάστημα τη θέση της από πιθανά κεντροαριστερά κυβερνητικά σενάρια (αν και κομμάτι της συνεχίζει να τρέφει παρόμοιες αυταπάτες).

Η Λαγκιγιέ φαίνεται να πληρώνει τόσο τον απομονωτισμό της σε σχέση με κάθε απόπειρα πολιτικής έκφρασης των κοινωνικών αγώνων, όσο και κυρίως την απουσία από σειρά από αυτούς: δυσκολεύτηκε να πάρει θέση στην εξέγερση των προαστίων και ουσιαστικά δεν έδωσε τη μάχη του ΟΧΙ στο ευρωσύνταγμα.

Παρά το ζοφρερό κλίμα που δημιούργησε η 22α Μαΐου, το σίγουρο είναι ότι στη Γαλλία παραμένουν ζωντανές οι κοινωνικές δυνάμεις που δημιούργησαν όλο το εκρηκτικό μείγμα της προηγούμενης περιόδου. Το ερώτημα είναι αν θα κατορθώσουν στο άμεσο μέλλον να βρουν την πολιτική τους έκφραση. Το στοίχημα παραμένει ανοιχτό. Έτσι κι αλλιώς η Γαλλία είναι μια χώρα που μπορεί να κρύβει πολλές εκπλήξεις.

Γιώργος Κουμπούρας

ρηση που προωθεί ερμηνείες για την εκ γενετής καθορισμένη κοινωνική διαστρωμάτωση και διάκριση των ανθρώπων, ερμηνείες που καλλιεργούν κάθε είδους κοινωνικό ρατσισμό. Συνακόλουθα αντιμετωπίζει το σύνολο της κοινωνίας, των σχέσεων και των φαινομένων της, σαν ένα άθροισμα ατομικών ιδιαιτεροτήτων - ιδιοτήτων, γενετικά προσδιορισμένων. Πίσω από τον βιολογικό νετερμινισμό στις δηλώσεις του Σαρκοζί, είναι ο πολιτικός, οικονομικός και εν τέλει ιστορικός νετερμινισμός, το αμετάβλητο της φύσης που καθορίζει το αμετάβλητο της κοινωνίας.

Παρ' όλες τις φασιστικές έμπνευσης δηλώσεις του Σαρκοζί, και μάλιστα εν μέσω προεκλογικής περιόδου, η πλάστιγγα φαίνεται να χέρνει προς το μέρος του. Ενδεχομένως έτσι προσέγγισε ακόμα πιο επιτυχώς οπαδούς του ακροδεξιού Λεπέν. Ωστόσο, σύμφωνα με τις αντιλήψεις του Σαρκοζί, οι εικασίες περιττεύουν διότι το αποτέλεσμα των εκλογών θα το βρούμε μάλλον στα γονίδια του γαλλικού λαού - γονίδια σε βελτιωμένη χ' αυτόν βερσιόν σε σχέση με τα πριν σαράντα σχεδόν χρόνια αντινεγκωλικά γονίδια του γαλλικού Μάη.

Ντίνα Μπαθρέλλου

2139303019ANB
2763

